Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 164 (7304). ● 28 август, 1980 йил ◆ ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

◆ Далаларда мўл ва эртаки пахта пишиб етилмоқда. Танлаб теришни бошлаб юборинг.

◆ **Етиштирилган ҳосилни ўз кучингиз билан йиғиб-териб олиш учун машина теримига пухта тайёргарлик кўринг. Бунинг учун дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли қилиб ўтказилишини таъминланг.**

◆ Зиммага олинган юксак план ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарилиши учун ўзаро социалистик мусобақани авж олдиринг.

ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ТАЙЁРМИСИЗ?

Далаларда мўл-кўл «оқ олтин» ҳосили пишиб етилмоқда. Ғўза тупларидаги маржон-маржон кўсаклар бирин-кетин тиш ёрмоқда. Қалби ҳамиша эл, Ватан, халқ ишқи билан ёнган, ҳар қандай қийинчиликларни зўр ирода, матонат, жасорат, мардлик билан енгишга одатланган азамат деҳқонларимизнинг қувончи бугун ўзгача. Ғоят катта ва машаққатли меҳнат натижаси салмоқли, залварли ва баракали бўлди.

Энди пахтакорларимиз олдида яна бир масъулиятли ва ҳал қилувчи вазифа турибди. Йиғим-терим мавсуми бошланиш арафасидамиз. Тошкент области колхоз ва совхозлари меҳнаткашлари, — дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Тошкент область партия комитетининг 1980 йилги пахта ҳосилини йиғиб олиш ва тайёрлашни уюштириш, унинг сифатини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида,— қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг индустриал технологиясини, фан ва илғор тажриба ютуқларини кенг жорий этиш туфайли пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ва барқарор ҳосил олишга эришмоқдалар.

Ҳозирги кунда ҳамма ерда терим мавсумига тайёргарлик ниҳоясига етмоқда.

Бу жиҳатдан Бўка райони ва Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхозида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Бўка районида ва «Ленинизм» колхозида мутахассисларнинг иштирокида етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўриш бўйича ташкилий-хўжалик тадбирлари комплекси ишлаб чиқилди. Бу тадбирларни область партия комитети маъқуллади. Илғорлар тажрибаси асосида бошқа районлар колхоз ва совхозларида ҳам зарур тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

Бўкаликлар белгилаган тадбирларнинг моҳияти шундаки, кишиларни зарбдор меҳнатга жалб этишда идеология ходимлари ҳам актив иштирок этадилар. Тадбирларнинг бажарилишини назорат қилиш учун район партия комитети ҳузурида оператив штаб тузилган. Партия ташкилотлари терим даврида коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш учун барча чора ва тадбирларни амалга оширадилар. 3 октябргача планни, 15 октябргача давлатга 85 минг тонна «оқ олтин» сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни бажарамиз! Район пахтакорларининг шиори ана шундай.

Пискент, Ўрта Чирчиқ, Оққўрғон, Ғалаба районлари ҳам йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Илғор хўжаликлар, бригадалар ўз имкониятларини чамалаб кўриб, зиммаларига янги, оширилган мажбурият олмоқдалар.

Бу йил пахтамиз ўтган йилдагидан анча барвақт, эртаки бўлиб етилмоқда. Бу — партия ва совет ташкилотлари олиб борган катта ташкилотчилик ишлари, мутахассислар, колхозчи деҳқонлар, совхоз ишчилари маҳорати ва қаҳрамонона меҳнати натижасидир. Демак, етиштирилган ҳосилни тезроқ, ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан йиғиб-териб олиб, план ва мажбуриятни ҳам барвақт бажариш учун имконият бор. Бунинг учун энг биринчи навбатда вақтдан, техника имкониятларидан тўла фойдаланиш керак. Пахта очилиб кетган ерларда кўрсатма берилишини кутиб ўтирмасдан қўл теримини кучайтириб юбориш керак. Бу пахта заводларини хом ашё билан таъминлашда муҳим роль ўйнайди. Ҳамма ерда ғўзага сув беришни тўхтатиш мақсадга мувофиқдир.

Бу йил етиштирилган барча ҳосилни колхоз ва совхозларимиз ўз кучлари билан, четдан ёрдамчи жалб этмай йиғиб-териб олишга, машина терими салмоғини 85 процентга етказишга аҳд қилганлар. Механизаторларимиз пахта йиғим-теримини ипатоволиклар методи асосида ташкил этадилар. Ана шу мақсадда 290 та терим-транспорт отряди тузиб қўйилди. Вазифа—ҳар бир колхоз ва совхозда ана шу отрядларнинг юқори унум билан ва сифатли ишлашини таъминлашдан иборатдир. Уларга кенг иш фронтини яратиб бериш керак. Бунга ҳозирдан пухта тайёргарлик кўриш лозим. Энг муҳими, колхоз ва совхозларда дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш талаб этилади.

Дефолиацияни ўтказишда область пахтакорлар советининг тавсияларига амал қилиш шарт. Бунда ғўзанинг биологик жиҳатдан етилиши, ҳар бир картанинг тупроқ шароитини ҳисобга олиш лозим. Ғўза баргини тўктиришни амалга оширишда имконияти борича трактор аппаратларидан фойдаланиш керак. Бу жиҳатдан Ўрта Чирчиқ ва Бўка районлари пахтакорлари бой тажриба тўпладилар.. Буларда машина терими учун ажратилган аксарият майдонлар трактор аппаратлари ёрдамида дефолиация қилинмоқда. Уларнинг тажрибасини кенг қўлланиш тавсия этилади.

Областимизда йилдан-йилга ҳосилдорликни ошириб келаётган хўжаликлар, машъал бригадалар кўпайиб бормоқда. Айниқса 50—55—60 центнерчи пахтакорлар ҳаракати, уларнинг ватанпарварлик ташаббуси ажойиб самаралар бераётир. Бу йил элликцентнерчи бригадалар сони областимизда 120 дан ортиб кетди. Улар ерни экишга тайёрлашдан тортиб, ҳосил йиғим-теримини ташкил этишгача бўлган иш жараёнларида намуна бўлмоқдалар. Йиғим-терим даврида ишни мўл ҳосил усталари тажрибалари асосида ташкил этиш, ҳеч шубҳасиз, катта фойда келтиради.

Ҳар бир ишнинг муваффақиятини одамлар ҳал этади. Шунинг учун ҳам далада меҳнат қилаётганларга ҳар тарафлама маданий-маиший шароит яратиб бериш партия, совет ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг биринчи даражали бурчи ва вазифасидир. Дала шийпонлари хизматидан ана шу мақсадда фойдаланиш керак. Колхоз ва совхозларда дала шийпонларини оммавий-сиёсий ва ташкилий ишларнинг марказига айлантириш, мусобақа илғорларини рағбатлантириш, иш якунларини таҳлил этиб боришда агитатор, сиёсий ахборотчилар, сиёсий ташкилотчилар хизматидан кенг фойдаланиш лозим. Доимий ва мавсумий болалар боғчалари ишини ҳар бир колхоз ва совхозда тубдан яхшилаш, уларни малакали тарбиячилар билан таъмин этиш, боғча ва яслиларга зарур инвентар, жиҳозларни, озиқ-овқат маҳсулотларини ўз вақтида етказиб бериш—пахтазорларда меҳнат унумдорлигини таъминлашнинг муҳим омилидир.

Бепоён Ватанимизнинг ҳамма ерида яратувчилик, ижодкорлик меҳнати авжида. Совет кишилари КПСС XXVI съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани тобора авж олдириб, меҳнат қилмоқдалар. Улар съездни ҳар бир соҳа бўйича зиммага олинган план ва мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш билан кутиб олишни дилларига жо қилганлар. Бу олийжаноб мақсад областимиз меҳнаткашлари, пахтакорларини ҳам янги жасоратларга чорламоқда. Дастлабки кунларданоқ далаларда терим сурьатини кучайтириб юборайлик. Пахта териш ва давлатга топшириш юзасидан белгиланган графикларни сўзсиз бажарилиши учун курашайлик. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошлаб, бу ишни барвақт тугаллайлик.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда каноп ҳосилини ўриб олиш қизғин бошлаб юборилди. Гектаридан 220 центнердан кўк поя олиш учун курашаётган Худойберди Дадашев бошлиқ бригада аъзолари юксак сурьатларга эришаётирлар. Айниқса, Рустам Рўзибоев, Абдуқаҳҳор Пардаев, Дилором Маматқулова, Турсунали Исмоиловлар ғайрат кўрсатиб ишлаб, мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

А. Абалян фотолари.

ОМИЛКОР ДЕҲҚОНЛАР

Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Солиҳ ака Каримов бошлиқ бригада Калинин номли колхозда энг илғорлардан ҳисобланади. Бригада деҳқонлари омилкорлик билан иш тутиб, сабзавот экинлари ва картошка ҳосилдорлигини йилдан-йилга ошириб бораётирлар. Улар ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳам қувончли ютуқларни қўлга киритишяпти. Деҳқонлар эртаки картошкадан гектаридан пландаги 15 тонна ўрнига 20 тоннадан ҳосил олдилар. Айниқса, бодринг ҳосилдорлиги юқори бўлди. Полиэтилен пленкаси остига экилган эртаки бодрингдан гектаридан 440 центнердан хирмон кўтарилди. Бу пландагидан деярли уч баравар кўпдир.

— Бу ютуқлар омилкорлик билан иш тутаётганлигимиз самарасидир, — дейди Солиҳ ака. — Биз энг аввало ер унумдорлигини оширишга ҳаракат қиламиз. Бу йил ҳар гектар майдонга 15 тоннадан гўнг солдик. Сабзавот экинлари ва картошкани парвариш қилишда агротехника қоидаларига қатъий риоя қиламз.

Солиҳ ака Каримовга деҳқончилик ота касб. У мана қирқ йилдан кўпроқ вақтдан бери деҳқончилик қилиб, эл дастурхонини noz-неъматларга тўкин қилиш йўлида фидойилик кўрсатиб келаётир.

Бригада бошлиғининг ташаббуси билан алмашлаб экиш кенг жорий этилаётир. Бригадада сабзавот ва картошка билан биргаликда беда ва маккажўхори ҳам экилади. Улардан ҳам юқори ҳосил олинаётир.

Бригаданинг омилкор деҳқонлари КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдирганлар. Мусобақада Турсунбой Муҳаммаджонов, Тошбой Раҳимов, Кубай Дўсанбоевлар пешқадамлик қилишяпти. Уста деҳқон, моҳир ташкилотчи Солиҳ ака Каримов бошлиқ бригада аъзолари бу йил сабзавот ва картошкадан рекорд ҳосил етиштириш аҳдида меҳнат қилаётирлар.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА,
Калинин райони.

ИШ ҚУРОЛИ СОЗ БЎЛСА...

ИЛҒОР МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИЛАР МИНБАРИ

Пахтакорлар учун долзарб палла — йиғим-терим мавсуми яқинлашиб келмоқда. Шу кунларда ғўза тупларида бирин-кетин очилаётган пахталарни, бўлиқ кўсаклар маржонини кўриб қалбимиз қувончга тўлади. Эрта баҳордан бери тиним билмай қилган меҳнатимиз зое кетмади. Далаларда ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар гектар майдондан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз, деб берган ваъдамизга яраша ҳосил етиштирилди. Бунда бригадамиз барча аъзоларининг, айниқса, меҳнатсевар ёшлар Абдулла Тўлаганов, Худойберди Абдуллаев, Гулбаҳор Раҳмонова, Зуҳра Турғунбоеваларнинг ҳиссалари каттадир.

Энди олдимизда янада муҳим вазифа — етиштирилган ҳосилни қисқа муддатда нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш турипти. Биз, механик-ҳайдовчилар терим мавсуми муваффақияти кўп жиҳатдан ўзимизга боғлиқлигини яхши биламиз. Чунки, ҳозирги пайтда терим тақдирини машиналар ҳал этади.

Бўкаликлар ҳамда районимиздаги «Ленинизм» колхози аъзоларининг қимматли ташаббусларига қўшилган хўжалигимиз меҳнаткашлари ҳам пахта теримини зўр уюшқоқлик билан ўтказиш, план ва олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш тадбирларини белгилаб, уларни изчил амалга ошираётирлар. Бу йил колхозимиз пахтакорлари ялпи ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб олишни режалашмоқда. Бунинг учун 22 та «зангори кема» ишга шай турипти.

Мен ўтган йили машина ёрдамида 200 тонна «оқ олтин» териб, областимиз механик-ҳайдовчилари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиблари қаторидан ўрин олдим. Бу йилги мавсумда эса агрегатим бункеридан хирмонга 250 тонна пахта тўкишга аҳд қилганман.

«Иш қуролинг соз бўлса — машаққатинг оз бўлур», деб бежиз айтмайдилар. Машина мавсумга қанчалик пухта тайёрланса, унинг унуми шунчалик юқори бўлади. Теримнинг айни қизғин палласида агрегат носозлиги туфайли туриб қолиб, қимматли вақт қўлдан бой берилмайди. Шунинг учун мен ўзимга бириктилган пахта териш машинасини сифатли ремонт қилишга алоҳида эътибор бераман. Ремонт пайтида агрегатнинг ҳар бир қисмини синчиклаб текшириб чиқаман.

Далалар машина теримига тайёрланаётган пайтда албатта, механик-ҳайдовчилар ҳам бу ишни назорат қилиб боришлари керак. Яхши текисланмаган ўқариқлар, сифатсиз тайёрланган қайтиш жойлари машинани тезда ишдан чиқишига сабаб бўлади. Мен бригадамизда машина теримига ажратилган майдонларда бегона ўтлар бўлмаслиги учун барча чораларни кўришга ҳаракат қиламан. Пайкалларни машина теримига тайёрлашда ҳам иштирок этаман.

Йиғим-терим палласида ҳар бир дақиқа ҳисобли. Шунинг учун терим агрегатларини бир соат ҳам тўхтаб туришига йўл қўйиб бўлмайди. Хўжалигимизда бир неча йилдан бери ҳар бир машинага механик-ҳайдовчи ва унинг ёрдамчиси бириктилади. Механик-ҳайдовчи тушлик қилаётганда, дам олаётганда машинани унинг ёрдамчиси бошқариб туради. Бу ҳар тарафлама фойдалидир. Биринчидан, «зангори кема»нинг бетўхтов ишлаши таъминланса, иккинчидан ёш механизаторлар тажрибали механик-ҳайдовчилардан илғор иш усулларини ўрганадилар. Бу йилги мавсумда мен билан бирга ёш механизаторлар Нуриддин Шаропов ва Илҳом Ғуломовлар ҳам ишлайдилар.

Бригадамиз коллективи бу йил олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш ва КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашишяпти. Мен ҳам етиштирилган ҳосилни қисқа муддатда нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олишга муносиб ҳисса қўшиш ниятидаман.

Солижон КАРИМОВ,
Оққўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхоз 5-бригадасининг механик-ҳайдовчиси.

Ўзбекистон индустриясининг шахдам одими

Ўзбекистон ССР Марказий Статистика Бошқармасининг хабар қилишича, республика саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг тугалловчи йилида социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь — авуст ойлари учун белгиланган планни муддатидан аввал, 27 августда бажардилар.

Кўмир ва газ қазиб олиш, электр энергия ҳосил қилиш, пахта териш машиналари, ички ва устки трикотаж, пайпоқ, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари (сутга айлантириб ҳисоблаганда) консерва ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариш юзасидан январь — август плани ошириб бажарилиши кутилмоқда. (ЎзТАГ).

БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВ

Экспериментал ремонт механика заводи ишчилари иккинчи квартал топшириқларини юксак кўрсаткичлар билан якунлаганлари учун район партия комитети, район ижроия комитети ва район комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритишган эди.

Шу кунларда корхона ишчилари мукофотга амалий меҳнат билан жавоб бермоқдалар. Заводда бирор цех ёки участка йўқки, план топшириқларини бажармаётган бўлса. Ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган механика ва қуюв цехлари ишчилари илғорликни қўлдан бермаяптилар.

Завод коллективи маҳсулот реализация қилишни 780 минг сўм ўрнига 901 минг сўмга етказиб, квартал планини 102,7 процент қилиб адо этди.

Ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган қуюв цехи ишчилари Эбазер Кучеров, Мамбет Исломов, Семен Дот, механика цехидан Саиджалил Умаров, Александр Зукалов кабилар кунлик топшириқларини ортиғи билан бажариб, бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ ишлаш билан ҳамкасбларига намуна бўлишаётир.

КПСС XXVI съезди шарафига корхона коллективи якунловчи йил планини муддатидан 1 ой илгари бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

Н. УТЕГЕНОВ,
Ғалаба райони.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Илгари хабар қилганимиздек, 26 августда халқ депутатлари Тошкент область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессияда Тошкент область ижроия комитетининг раиси **Т. А. Алимов** «Халқ депутатлари Советлари ва қишлоқ хўжалик органларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Тошкент область партия комитетининг 1980 йилги пахта ҳосилини териб олишни, тайёрлашни уюштириш ва унинг сифатини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида» доклад қилди.

Пойтахт области меҳнаткашлари,— деди ўртоқ Алимов, — барча совет кишилари қатори партия XXVI съездини янги муваффақиятлар билан кутиб олиш учун курашаётирлар. Область саноати энг муҳим турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш планларини тўла ва ошириб бажаряпти. Капитал қурилиш кенг кўламда олиб борилмоқда, аҳолига савдо, маиший ва коммунал хизмат кўрсатиш яхшиланиб боряпти. Қишлоқ меҳнаткашлари ҳам партия съездини катта ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олишмоқда. Давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш бўйича ўнинчи беш йилликнинг тўрт йили планлари анча ошириб бажарилди.

Бу муваффақиятлар КПСС Марказий Комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати кўрсатаётган кундалик ёрдам, область партия ташкилоти, қишлоқ хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари, ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг фидокорона меҳнатлари самарасидир.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида областда давлатга «оқ олтин» сотиш бўйича олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш ва ошириб бажаришни таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилди. Бу ҳосилни қисқа муддатда йиғиштириб олиш, давлатга юқори сифатли пахта топшириш область пахтакорлари ва барча қишлоқ хўжалиги ходимлари олдида турган асосий вазифадир.

Бу вазифани муваффақиятли бажариш йўллари область партия комитетининг 1980 йилги пахта ҳосилини териб олишни, тайёрлашни уюштириш ва унинг сифатини ошириш тадбирларида аниқ белгилаб берилди. Бу тадбирлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди.

Тадбирларда пахта тайёрлаш планини 15 октябргача, давлатга 435 минг тонна «оқ олтин» топшириш юзасидан олинган мажбуриятларни эса 17 октябргача бажариш кўзда тутилган. Етиштирилган бутун ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиштириб олиш, машина терими салмоғини 85 процентга етказиш мўлжаллаб қўйилган.

Бу вазифани амалий ҳал этиш кўп жиҳатдан халқ депутатлари Советлари, уларнинг ижроия комитетлари ва доимий комиссиялари ишига боғлиқдир. Сўнгги сайловлар пайтида халқ депутатлари район, қишлоқ ва посёлка Советларига 10 минг 640 киши депутат қилиб сайланди. Уларнинг кўпчилиги бевосита қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида банд. Давлатга 435 минг тонна Тошкент пахтаси топшириш юзасидан олинган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш ҳар бир депутатнинг бурчидир.

Айни кунларда ҳар бир пахта майдонини синчиклаб кўздан кечириб чиқиш, машина теримига ажратилган далаларни бегона ўтлардан тозалаш керак. Район ва қишлоқ Советлари, уларнинг қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссиялари ва депутат группалари бу ишларнинг бажарилиши устидан кундалик назорат ўрнатишлари керак.

Ғўзани ўз вақтида ва сифатли дефолиация қилиш кўп жиҳатдан техникадан оқилона фойдаланишга боғлиқдир. Бу йил машина теримига ажратилган майдонларнинг 80 процентидаги ғўзаларни трактор аппаратлари билан дефолиация қилиш учун зарур чоралар кўрилиши лозим. Биринчи дефолиациядаёқ ғўза барглари тўла тўкилишига эришиш керак. Бунинг учун 640 та ОВХ пуркагичларини ишга тайёрлаб қўйиш, уларга малакали тракторчилар бириктиб қўйиш, дефолиацияда банд бўлган кишиларни муҳофаза қилиш чораларини кўриш керак.

Район ижроия комитетлари, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, «Облсельхозтехника», «Облсельхозхимия» бирлашмалари, ўсимликларни ҳимоя қилиш область станцияси аэродромлар ва қўниш майдончаларининг тайёрлигини, хўжаликлар дефолиантлар билан таъминланганлигини, самолёт ва ОВХларнинг юксак унум билан ишлаши учун техника, заправка воситалари ва инвентарларнинг мавжудлигини яна бир марта текшириб чиқишлари керак.

Эришилган бу натижага тенглашибгина қолмай, ундан ўзиб кетиш маҳаллий Советлар, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг вазифасидир. Бунинг учун ҳамма имкониятларга эгамиз. Область хўжаликлари етарли миқдорда терим техникаси ва транспорт воситаларига эга.

Кўп сонли механизатор кадрларимиз бор. Яқинда ўтказилган текширишлар қатор хўжаликлар ва ремонт корхоналарида техника яхши ремонт қилинмаганлиги, кўпгина камчиликлар мавжудлигини кўрсатди. Бунга Оққўрғон, Бекобод, Чиноз ва Янгийўл районларининг қатор колхоз ва совхозларини мисол қилиб келтириш мумкин.

«Облсельхозтехника» ихтисослаштирилган устахоналарида ремонт қилинган терим аппаратларида ҳам жиддий нуқсонлар аниқланди. Айниқса, Чиноз ва Оққўрғон районларидаги ихтисослаштирилган устахоналарда ремонт қилинган аппаратларда кўп камчиликлар мавжуд. Мавсум бошлангунга қадар барча хўжаликларда ҳар бир пахта териш машинаси ва бошқа техника воситаларининг ишга тайёргарлигини текшириш лозим.

Терим агрегатларини далаларда икки сменада ишлатишни йўлга қўйишга айниқса жиддий эътибор бериш талаб қилинади. Бу масалада Советларнинг депутат комиссиялари ва халқ контроли органлари ўз принципиалликлари ва қатъиятини кўрсатишлари лозим.

Пахта теримини ипатоволик деҳқонлар тажрибаси асосида ташкил этишни янада такомиллаштириш керак. Бунинг учун ҳамма жойда терим-транспорт отрядлари ташкил қилиниши зарур.

Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, «Ташоблсельхозтехника», район ижроия комитетлари терим агрегатларининг бетўхтов ва юксак унум билан ишлашини таъминлаш учун уларга техника хизмати кўрсатишни намунали йўлга қўйишлари лозим. Ҳар бир колхоз ва совхозда терим-транспорт отрядларига техника хизмати кўрсатиш бўйича бригадалар ташкил этиш керак. Уларга созловчи мастерлар бириктиб қўйилиши, механизм ва эҳтиёт қисмлар ажратиб берилиши зарур. «Облсельхозтехника» бирлашмаси колхоз ва совхозларнинг машина-трактор паркидан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишларини ўз вақтида бажариш учун созловчи слесарлардан иборат кўчма бригадалар ташкил қилишлари керак.

Ҳар бир механик-ҳайдовчига область механизаторларининг пахта терими даврида техникадан юксак унум билан фойдаланиш бўйича социалистик мусобақаси шартларини етказиш зарур.

(Давоми 2-бетда).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ОЛМАОТАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев 27 август куни Москвадан Олмаотага жўнаб кетди. У Қозоғистон ССР билан Қозоғистон Коммунистик партиясининг 60 йиллиги байрамида қатнашади.

Аэродромда ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитети секретарлари, бошқа ўртоқлар кузатиб қолдилар.

* * *

Шу куни ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотага етиб келди.

(ТАСС).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

(Боши 1-бетда).

Пахта теримини механизациялаш соҳасида катта иш олиб борилаётганлигига қарамай ҳали ҳам ҳосилнинг бир қисми қўлда терилаяпти. Шунинг учун барча қишлоқ ва посёлка Советлари, колхоз ва совхозлар ўз ишчи кучларини аниқ белгилаб олишлари керак. Шу асосда тиғиз графиклар тузиб, пахта теримида қишлоқда меҳнатга лаёқатли барча аҳолининг иштирок этишини таъминлаш зарур. Теримчилар моддий манфаатдорлигини ошириш учун зарур чоралар кўрилиши лозим.

Колхоз ва совхозлардаги барча сушилкаларни, пахта тозалаш заводлари қуритиш-тозалаш цехларини мавсумга айниқса пухта тайёрлаш керак. Бу ёғингарчилик бўлган тақдирда ҳам пахта топшириш ва тайёрлашни бетўхтов давом эттиришни таъминлайди.

Пахта терими мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга оширишда қишлоқ ва посёлка Советларининг роли каттадир. Кўпгина қишлоқ ва посёлка Советлари терим мавсумида катта ишлар олиб бораётирлар. Докладчи бунга мисол қилиб Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев қишлоқ Советини келтирди. Қишлоқ Совети ижроия комитети мутахассислар, депутатлар ва бошқа активлар иштирокида йиғим-терим мавсуми учун конкрет тадбирлар ишлаб чиқади. Бу тадбирларда 9 доимий комиссиядан ҳар бирининг ва кўпчилик депутатларнинг вазифалари белгилаб қўйилади. Тадбирлар Совет сессиясида тасдиқланади.

1979 йилда Советнинг қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссияси терим техникасини, механизатор кадрларни тайёрлашни, кўчма ремонт устахоналари ишини ташкил этишни ва механизаторларга ҳақ тўлаш қоидаларига риоя қилинишини ўз назоратига олди.

Савдо ва умумий овқатланиш, аҳолига маиший ва медицина хизмати кўрсатиш бўйича доимий комиссия ҳам пахта терими мавсумида катта активлик кўрсатди. Уларнинг ёрдамида далаларда иссиқ овқат ташкил этилди, кўчма автолавкалар, пойафзал ремонт қилиш, медицина пунктлари иши йўлга қўйилди. Советнинг халқ маорифи бўйича доимий комиссияси диққат-эътибори мавсумий ва доимий мактабгача тарбия болалар муассасалари ишини ташкил этиш масалаларига қаратилди.

Коммунистик районидаги Бордонкўл қишлоқ Совети депутатлари ҳам пахта теримида ҳар йили актив иштирок этишади. Қишлоқ Совети ижроия комитети аввалги йиллар тажрибаси асосида бу йил ҳам конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Бу тадбирлар халқ депутатлари Коммунистик район Совети ижроия комитети томонидан маъқулланди.

Қишлоқ ва посёлка Советларининг пахта терими мавсумида олиб бораётган ибратли ишларига бошқа мисоллар ҳам келтириш мумкин. Бу соҳада Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин ва Энгельс, Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», Пискент районидаги Саид ва Керовчи қишлоқ Советлари, Оққўрғон районидаги Алимкент посёлка Совети ва бошқалар диққатга сазовор ишларни амалга оширмоқдалар.

Шу билан бир қаторда айрим қишлоқ Советлари бу масалага жиддий эътибор бермаётганликларини ҳам таъкидлаш керак. Улар аҳолини пахта теримига жалб этишда барча имкониятлардан тўлиқ фойдаланмаётирлар.

Область Советига 400 депутат сайланган, — деб давом этди ўртоқ Алимов. — Уларнинг кўпчилиги қишлоқ ва посёлкаларда яшашади. Область Совети депутатлари бу улкан ва муҳим ишда қишлоқ ва посёлка Советларига яқиндан ёрдам беришлари керак.

Пахта тозалаш заводлари ва тайёрлов пунктлари коллективлари ўз моддий-техника базаларини 1980 йилги пахта ҳосилини қабул қилиш, сақлаш ва қайта ишлашга ўз вақтида ва сифатли тайёрлаб қўйиш учун муайян иш қилдилар. Бунт майдончалари, омборлар, механизмларни мавсумга тайёрлаш тугалланди. Пахта топшириш пайтида транспорт воситаларининг туриб қолишини камайтириш мақсадида Алимкент, Пискент ва Янгийўл пахта тозалаш заводларининг тайёрлов пунктлари кенгайтирилди. Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозидаги тайёрлов пункти қурилиши ниҳоясига етяпти. Бу тадбирлар пахтани бетўхтов қабул қилиш имконини беради.

Қабул қилиб олинаётган пахтанинг сифатли бўлишини таъминлаш тайёрловчиларнинг муҳим вазифасидир. Пахтани бригада усулида қабул қилишни жорий этиш бу вазифани муваффақиятли ҳал этишга хизмат қилади. 1977—1979 йиллар тажрибаси пахта бригада усулида қабул қилинганда биринчи сортли пахта салмоғи одатдаги технология қўлланилгандагига нисбатан 5—6 процентга ортишини кўрсатди. Ҳозир барча тайёрлов пунктлари пахтани бригада усулида бетўхтов қабул қилиб олиш учун етарлича жиҳозларга ва малакали лаборантларга эгалар. Бу масала халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари, доимий депутат комиссиялари диққат марказида бўлиши зарур. Халқ контроли органлари ҳам бу масалаларни ўз назоратлари остига олишлари лозим.

Докладда пахта терими даврида дала ва тайёрлов пунктларида ишлайдиган кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилиш маҳаллий Советларнинг муҳим вазифаси эканлиги таъкидлаб ўтилди. Бу ишда ҳамма нарса — далада ишлаётган кишилар учун зарур шароитларни яратиш, уларни барча керакли нарсалар билан таъминлаш, кунига икки марта иссиқ овқат ташкил этиш, медицина, савдо ва маиший хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш жуда муҳимдир.

Советларнинг ижроия комитетлари боғча ва яслилар филиалларини ташкил этиш, доимий ишлайдиган мактабгача тарбия муассасаларидаги ўринлар сонини кўпайтиришда хўжаликларга катта ёрдам кўрсатишлари керак.

Пахта терими мавсумини уюшқоқлик билан ўтказишда шаҳар Советлари ҳам бевосита иштирок этишлари керак. Ўтган йили саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари пахта теримида иштирок этаётганларга катта ёрдам кўрсатдилар. Бу йил бу иш янада кучайтирилиши керак.

Пойтахт области меҳнаткашлари, маҳаллий Советлар, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органлари, колхоз ва совхозлар, — деди ўз докладининг охирида ўртоқ Алимов, — пахта терими мавсумини муваффақиятли ўтказиб, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олишларига ҳеч шубҳа йўқ.

Докладдан сўнг музокаралар бошланди.

Сессияда сўзга чиққан Пискент район партия комитетининг биринчи секретари **С. Д. Сайдалиев** район хўжаликларида пахта теримига тайёргарликнинг бориши, бу мавсумни уюшқоқлик билан ўтказиш учун қилинаётган ишлар тўғрисида гапириб берди.

— Хўжалигимиздаги барча мавжуд техника воситалари — 14 та пахта териш, 4 та кўсак териш машиналари, 8 та кўсак чувиш агрегати, 18 та транспорт трактори, 39 та тележка ишга шай, — деди Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли колхознинг раиси **Ф. Мадалиев**. — Колхоз меҳнаткашлари пахта тайёрлаш планини СССР Конституцияси кунигача, социалистик мажбуриятларини эса 15 октябргача бажаришга қатъий аҳд қилганлар.

Чирчиқ шаҳар ижроия комитетининг раиси **А. И. Аникин** шаҳарликларнинг қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатаётган оталиқ ёрдами тўғрисида гапириб берди. Шаҳардаги 30 корхона ҳозир Ўрта Чирчиқ районидаги 14 хўжаликни оталиққа олган. Шаҳарликлар пахтакорларга техникани, дала шийпонларини ремонт қилишга ёрдам берадилар, йиғим-теримда иштирок этадилар.

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи **А. Рўзматова** бригада пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ҳар гектар майдондан 65 центнердан пахта етиштириш, ҳосилнинг 95 процентини машиналарда териб олишга қарор қилганликларини айтди.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг тракторчиси **У. Эшмуродов** ўз хўжаликларида машина теримига кўрилаётган тайёргарлик ҳақида гапириб берди. Барча терим техникаси, транспорт воситалари ремонт қилиниб, синаб кўрилган. Терим мавсумида керак бўлиб қоладиган эҳтиёт қисмлар, узеллар резерви ташкил этилган. Ўртоқ Эшмуродов бу йилги мавсумда камида 200 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олганлигини айтди.

Оққўрғон районидаги Ильичевск қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси **М. Мўминов** терим мавсуми арафасида депутатлар, доимий комиссиялар олиб бораётган иш тажрибалари билан ўртоқлашди.

Сўнгра депутатлар область ижроия комитети раисининг ўринбосари **Х. Т. Умаровнинг** «Халқ депутатлари Советлари, ишлаб чиқариш бирлашмалари ва саноат корхоналарининг халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни янада юксалтириш, ассортиментини кенгайтириш ва сифатини ошириш юзасидан вазифалари тўғрисида»ги докладини тингладилар.

Докладчи шу беш йиллик мобайнида аҳоли учун товарлар ишлаб чиқарадиган қатор корхоналар қурилганлиги ва фойдаланишга топширилганлигини таъкидлаб ўтди. Улар орасида Янги Тошкент консерва ва Ангрен сут заводлари, Олмалиқ гилам фабрикаси ва бошқалар бор. В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи, Олмалиқ маиший химия заводи, Янгийўл биохимия заводи, У. Юсупов номли аграр саноат бирлашмаси ва бошқа корхоналарда қўшимча ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Халқ депутатлари область, шаҳар ва район советлари область партия ташкилотининг раҳбарлигида халқ учун товарлар ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш юзасидан бирмунча ишлар қилмоқдалар.

Ҳозир область саноат бирлашма ва корхоналарининг қарийб ярми халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш билан банд. Умумий саноат ишлаб чиқаришида уларнинг ҳиссаси 20 процентдан ортиқдир.

Маҳаллий советлар, уларнинг ижроия комитетлари, саноат бўйича доимий комиссиялар, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш, юксалтириш ва сифатини ошириш бўйича область, шаҳар ва район комиссиялари корхона ва бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштириш масалаларига эътиборни кучайтирдилар. Бу масалалар ижроия комитет кенгашларида, сессияларда ва комиссияларнинг мажлисларида мунтазам қараб чиқилмоқда.

Бу йўналишда Чирчиқ, Олмалиқ, Янгийўл шаҳар, Оҳангарон, Бўстонлиқ ва Ўрта Чирчиқ районлари маҳаллий советлари ва хўжалик раҳбарлари яхши ишламоқдалар.

Чиқарилаётган маҳсулотлар ассортиментини кенгайтириш ва сифатини яхшилаш масалалари халқ депутатлари область, шаҳар ва район советларининг фаолиятида катта ўрин эгалламоқда. Саноат маҳсулотлари аттестацияси ролини кучайтириш, техник даражаси ва сифатини ошириш юзасидан катта ишлар қилинмоқда.

Докладчи тўрт ярим йиллик план муддатидан илгари бажарилганлиги, планга қўшимча равишда 31 миллион сўмлик муҳим турдаги халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилганлиги, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йилдагига қараганда 41,4 процент, маданий-маиший ва уй-рўзғор товарлари ишлаб чиқариш 84,9 процент ортганлигини таъкидлаб ўтди. Буларнинг ҳаммаси ўн биринчи беш йилликда муваффақиятли ишлаш учун мустаҳкам замин яратади.

Халқ депутатлари область, шаҳар ва район советлари, уларнинг ижроия комитетлари, маҳаллий саноатни янада ривожлантириш, унинг моддий техника базасини мустаҳкамлашга янада кўпроқ аҳамият бера бошладилар. Бу масалалар ижроия комитет ва доимий комиссиялар кенгашларида кўп марталаб муҳокама этилди.

Бу тармоқ корхоналари коллективи 1980 йилнинг 15 майидаёқ ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш беш йиллик топшириқларини бажардилар. Беш йилликнинг тўрт йилу етти ойи ичида пландан ташқари 10,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йилдагига қараганда 2,3 марта, меҳнат унумдорлиги 60 процент ўсди.

Шу билан бирга ҳал этилмаган муаммолар ҳам кам эмас. Ҳаёт халқ хўжалигининг кенг истеъмол товарлари етказиб берувчи тармоқлари олдига мураккаб вазифалар қўймоқда. Ҳозирча маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми, ассортименти ва сифати меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган дид ва талабларига тўлиқ жавоб беради, деб бўлмайди.

Бекобод, Ғалаба, Орджоникидзе, Тошкент, Чиноз ва Янгийўл районлари корхоналари истеъмол товарлари ишлаб чиқариш бўйича план топшириқларидан анчагина ортда қолдилар. Область саноати умуман олганда кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш юзасидан ўнинчи беш йиллик топшириқларининг бажарилишини таъминлай олмаяпти.

Докладчи корхона ва бирлашмалар раҳбарларининг эътиборини маданий-маиший ва уй-рўзғор товарлари ишлаб чиқаришга қаратишга алоҳида тўхталди.

Область савдо бошқармаси ва область матлубот жамияти правлениеси аҳолининг халқ истеъмоли товарларига эҳтиёжларини ўрганиш билан доимий шуғулланишлари, аҳоли талабларини тўлиқроқ қондириш юзасидан конкрет таклифлар киритишлари, таъминловчи корхоналар билан хўжалик алоқаларини ҳар томонлама такомиллаштиришлари, савдо тармоғига паст сифатли маҳсулотларнинг келиб тушишига йўл қўймасликлари лозим.

Маданий-маиший ва уй-рўзғор товарларига бўлган эҳтиёжни янада тўлиқроқ қондиришнинг энг муҳим резервларидан бири маҳаллий саноатни янада ривожлантиришдир. Экономикамизнинг бу тармоғи ҳақиқатан ҳам харидорларга турмуш ва рўзғорда энг керакли бўлган жуда кўп буюмларни етказиб беради. Бироқ, область маҳаллий саноат бошқармаси ва унинг корхоналари фаолиятида жиддий камчилик ва нуқсонлар бор.

Маҳаллий хом ашё ва ишлаб чиқариш чиқиндиларидан тайёрланаётган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш ва ассортиментини кенгайтириш маҳаллий саноат корхоналарининг биринчи даражали вазифаларидандир. Бироқ область маҳаллий саноат бошқармаси бу муҳим масалага етарли аҳамият бермаяпти.

Ўн биринчи беш йилликда областимиз саноати олдидаги, шу жумладан кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш юзасидан вазифалар мураккаб ва ҳар томонламадир, — деди пировардида ўртоқ Умаров. Уларни муваффақиятли ҳал этиш ҳар бир коллектив, ҳар бир меҳнаткаш, ҳар бир депутатнинг шон-шараф ишидир.

Бу масала юзасидан область Советининг саноат бўйича доимий комиссияси секретари, Янгийўлдаги «Лаззат» ишлаб чиқариш кондитер бирлашмаси аппаратчиси **Л. И. Кондратьева** қўшимча доклад қилди.

Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **А. С. Ибрагимов** бу масала юзасидан музокарада сўзга чиқиб, шаҳар ишлаб чиқариш коллективларининг халқ истеъмоли товарлари тайёрлашни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш юзасидан амалга ошираётган ишлари ҳақида гапирди ва ҳал этилмаган муаммоларга тўхталиб ўтди.

Товоқсой маиший химия фабрикаси директори **А. Ж. Тожибоев** корхона томонидан реализация қилинаётган маҳсулот ҳажми беш йиллик давомида беш баравар ошганлигини маълум қилди. Бу ерда маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилган, олинаётган хом ашё сифатини назорат қилиш учун лаборатория ташкил этилган, технологик жиҳозларнинг 80 проценти янгиланди.

— Депутатларга қувонч билан маълум қиламанки, — деди сессияда Янгийўл пойафзал фабрикаси бичиқчиси **Г. Н. Безрукова**, — беш йиллик шахсий планимни апрель ойида бажардим. Фабрикамиз коллективи болалар пойафзали ишлаб чиқаришни юксалтириш, ассортиментини кенгайтириш ва сифатини яхшилаш юзасидан катта ишларни амалга оширмоқда. Ҳар йили 60—70 янги моделлар ўзлаштирилмоқда.

Ангрен шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари **А. Ш. Шамсиддинов** халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқараётган корхоналарнинг иш самарадорлиги ва сифатини ошириш юзасидан тажрибалари билан ўртоқлашди. Шаҳар ижроия комитети қошида саноат корхоналари раҳбарларининг ҳисоботларини тинглаб, мавжуд камчиликларни тугатишга қаратилган конкрет тавсиялар ишлаб чиқаётган махсус комиссия ташкил этилган.

Шунингдек, халқ депутатлари область Советининг иккинчи сессиясида билдирилган танқидий мулоҳазалар ва таклифлар бажарилишининг бориши ҳақидаги масала муҳокама этилди.

Халқ депутатлари область Советининг депутатлари — Калинин районидаги «Хасково» совхозининг директори **Т. Н. Бекматов** ва Чирчиқдаги 1-шаҳар касалхонаси хирурги **Н. П. Долгарева**ларнинг депутатлик вазифалари, Совет ва унинг органлари қарор ва топшириқларини қандай бажараётганликлари ҳақидаги ахборотлари тингланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Область Советининг депутати **М. А. Пухова** сессия давомида область колхозларида маиший хизмат уйлари қурилишининг қониқарсиз олиб борилаётганлиги сабаблари тўғрисида область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси раҳбарлари адресига депутатлик сўрови билан мурожаат қилди.

Депутатнинг саволига область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи **А. Р. Раҳмонов** жавоб берди.

Ташкилий масала кўриб чиқилди. А. А. Валиев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг аъзоси ва область план комиссиясининг раиси вазифаларидан озод қилинди.

Ж. Р. Ризаев халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг аъзоси қилиб сайланди ва область план комиссиясининг раиси этиб тасдиқланди.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида дон учун экилган маккажўхорини ўриб-йиғиб олиш жадал суръатларда олиб борилаяпти. Хўжаликнинг О. Шербоев бошлиқ бригадаси коллективи бу йил 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 90 центнердан «каҳрабо дон» ва 400 центнердан кўк поя олишга аҳд қилган. Суратда: хўжаликда маккажўхори ўрим-йиғими пайти.

А. Абалян фотоси.

БЕШ ЙИЛЛИК ҒОЛИБЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЗАКОВАТ

Мухтор ака бундай муаммога ўн етти йиллик иш тажрибасида илк бор дуч келиши эди.

...180 тонна оғирликдаги металл блокни бир-биридан оралиғи 70 метр бўлган икки девор устига қўйиш керак. Бироқ, уни деворларнинг баландлигига — 40 метр юқорига кўтариш учун қудратли кўтарма кранлар ожизлик қилади.

Турли хил фикр ва мулоҳазалар билдирилди, таклифлар киритилди, баҳслар бўлди. Ниҳоят, Мухтор ака бошлиқ бир гуруҳ бинокорлар Москвага — Олимпиада объектлари қурувчилари тажрибасини ўрганиш учун жўнашди. Олимпиада объектлари қурилишида қўлланилаётган металл блоклар эса Тошкент кино-концерт зали қурилишида ишлатилаётганларидан катта фарқ қиларди.

Масаланинг қийин томони шунда эдики, металл блок қисмлари бир-бирига пайвандланмасдан, болтлар билан туташтириларди. Республикамиз қурилишларида эса катта оғирликдаги бундай блокларни юксак чидамли болтлар билан туташтириш илгари қўлланилмаган. Фақат кўприксозларгина бу ишда тажриба тўплашган, холос. Қурувчилар бир ой давомида кўприксозлардан иш ўрганишди.

Бироқ, икки-уч кўтарма кран ёрдамида блок қисмларини ҳавога кўтариб, муаллақ ҳолда туташтириш асло мумкин эмасди. Чунки, блоклар лойиҳада кўрсатилганидек «камалак» ҳолига келтирилиши учун, яна 400 тонна куч билан қисилиши керак эди. Бу — блок оғирлиги билан қўшиб ҳисобланса, 580 тонна деган гап. Бундан ташқари блок қисмлари туташтирилиш олдидан махсус оловда тобланиб, зарарли қатламлари куйдириб ташланиши керак. Москвалик бунёдкорлар яратган катта босимга эга бундай олов илгари ишлатилганларидан ғоят фарқ қилиб, кўплаб иш вақтини тежаш имконини беради.

Блок қисмларини бир-бирига улаш жараёни ўзлаштириб бўлинди. Бироқ, ярим минг тоннадан ортиқ юкни ўз жойига олиб бориб ўрнатиш ҳали ечилмаган жумбоқ эди.

Ниҳоят, 31-қурилиш бошқармаси бошлиғи А. Кочеров, трест бош инженери П. Саркисов, лойиҳачи Б. Шмалей ва қурувчи Мухтор Ҳабибуллаев ўртоқлар ҳар бир детални аниқ ҳисобга олган ҳолда янгича иш тутдилар. Иш ғояси қуйидагича бўлди: сарой деворлари қўшимча ускуналар билан мустаҳкамланди. Лойиҳада кўзда тутилганича девор устига унинг бутун узунлиги бўйлаб, параллел ҳолда металл ётқизилди. Улар «рельс» вазифасини ўтади. Блок конструкцияси томнинг деворга яқин жойида йиғилди. Икки чети «рельс» устига ўрнатилди ва икки ёнидан қисилиб, «камалак» ҳолига келтирилди. Бу ишлар амалга оширилгач, метросозлар фойдаланадиган домкрат ёрдамида 580 тонна юк осонгина ўз ўрнига қараб силжий борди. Аммо унинг юқорида 60 метрлик масофани соатига 1 метр тезлик билан 60 соатда аранг босиб ўтишини бир тасаввур қилинг-а!? Шу тариқа жуда катта оғирликдаги блокларни девор устига қўйиш муаммоси ҳам ҳал бўлди.

Мухтор ака билан қурувчиларнинг дам олиш хонасида суҳбатлашиб ўтирибмиз.

...Бундан 5 йилча муқаддам мана шу теп-текис майдонда Мухтор ака бригадаси илк қозиқлар қоқиб иш бошлаганида коллективда 100 га яқин қурувчи бор эди. Ҳозир эса объектда 39 ташкилотнинг 1300 дан ортиқ аъзоси меҳнат қилмоқда.

— Бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш ташаббуси туғилган кезлар эди, — деб ҳикоя қилади. Мухтор ака. — Бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашиб олдик. Мен уларга: «агар уддасидан чиқолсак ташаббусга қўшилайлик. Бўлмаса эл-юрт олдида сўз олиб қўйиб, кейин юзимиз шувут бўлиб юрмайлик» — дедим. Қурувчилар аввалига хафа бўлишгандай кўринди. Кейин: «Нима бизга ишонмайсизми? Шунча йил бирга ишлаб, нимага қобил-у, нимага ноқобил эканимизни билмайсизми?» дейишди. Гапни битта қилдигу, ташаббусга қўшилдик.

Шу-шу бригадамизда иш юришиб кетди. Ҳар бир ишга бирор янгилик, бирор рационализаторлик таклифи киритиб, вақтдан ҳам, қурилиш материалларидан ҳам ютишга ҳаракат қилдик. Бирор аъзомиз бетоб бўлиб қолса, унинг ҳиссасини ҳам бажаришга одатландик. Иш нормалари 1,5—2 баравар ошириб бажариладиган бўлди. Самара яхши бўлди: 1978 йилнинг 4 июлида ўнинчи беш йиллик топшириқларини барвақт бажардик.

Саройнинг асосий залига кирамиз. Иш ҳар қачонгидан қизғин. Қурувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Асосий ишлар ниҳоясига етиб қолган. 11-«Висотстрой»нинг 41-қурилиш бошқармасига қарашли, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Мухтор Ҳабибуллаев раҳбарлик қилаётган комплекс бригада аъзолари монтаж ишларини тугалламоқдалар. Уларнинг мусобақадоши Муҳаммаджон Каримов (илгари у ҳам шу бригада аъзоси эди) бошлиқ коллектив иншоот саҳнасида сўнгги монтаж ишларини бажаряпти. «Узэлектромонтаж», «Промвентиляция», «Тепломонтаж», «Строймеханизация» трестлари ва «Кинодеталь» каби ташкилот бунёдкорларининг ишига ҳам кун сайин барака кириб бормоқда.

Участка бошлиғи В. Павлюкни одамлар гавжум бўлган вагончадан топдик. У бизга қурилишнинг бориши, катта иншоот келажаги ва унинг бунёдкорлари ҳақида мароқ билан сўзлаб берди.

— Беш йилликнинг якунловчи йилида 11 миллион сўмлик иш бажарилиши кўзда тутилган. Ўтган ойлар ичида эса 6,5 миллион сўмлик иш амалга оширилди. Графикда белгиланганидан қарийб 1 миллион сўмлик ортиқ маблағ ўзлаштирдик.

Ҳозир қурилишда ишлар уч сменада давом этяпти. Бунёдкорларимиз объектни КПСС XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездлари арафасида ишга туширишга бел боғлашган.

Иншоот келгусида улкан санъат кошонаси бўлиб қолиши ва бу ерга қадам ранжида қилувчиларнинг ҳар бири кўнглига манзур бўлиши, шубҳасиз. Лойиҳачилар томошабинларнинг мазмунли дам олишлари учун барча шарт-шароитларни ҳисобга олишган. Томоша зали 4200 кишига мўлжалланган бўлиб, зал замонавий кондиционерлар билан таъминланган. Бинонинг тўрт томонида қурилаётган фавворалар залларни ва хоналарни доимо мўътадил ҳаво билан таъминлаб туради.

Саройнинг олд қисмида халқлар дўстлигининг рамзи сифатида катта монумент ўрнатилади. Орқа планда рангли чироқлар оғушида товланувчи фаввора қурилмоқда. 28 метр баландликка отилиб турувчи сув зарралари музика садолари остида «рақс»га тушиб туради. Саройнинг чор атрофига минглаб мевали-манзарали кўчатлар, турфа гуллар ўтқазилади. Шаҳримизнинг гўзал маданият ва истироҳат боғларидан бири — Комсомол кўли билан туташиб кетувчи бу боғ шаҳримиз ҳуснига ҳусн бўлиб қўшилади.

Бу улкан санъат кошонасини чинакам санъат асарига муқолса қилгуликдир. Уни шаҳримизнинг пешқадам бинокорлари — Мухтор Ҳабибуллаев ва унинг юзлаб, минглаб издошлари — заковатли инсонлар барпо этишяпти.

О. БОБОЖОНОВ,
Москва давлат университети студенти.

МАШЪАЛ БРИГАДА ИБРАТИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЕТАКЧИЛАРИ

Инқилобдан сўнг тезда хат-саводини чиқарган Назирхўжа ака ер-сув ислоҳоти ва колхоз тузумини қарор топтиришда фаол иштирок этди. Йўқсиллар тарафида қатъий туриб бойларга, заминдорларга қарши курашди.

Бугунги кунда Янгийўл районида истиқомат қилувчи кексалар ишбилармон, меҳнатсевар деҳқон Назирхўжа акани ҳурмат билан эслашади. Унинг бири-биридан одобли, серғайрат фарзандларини кўриб қувонишади.

Имомхўжа ака ҳам ўз отаси, акалари изидан бориб, ёшликдан ер илмига қизиқди, унга чуқур ихлос қўйди. Ўз тенгқур ўртоқлари каби ёшлигиданоқ уста деҳқонлар билан биргаликда сабзавот, полиз майдонларини жуда кўп кезди. Кейинчалик элни тўйдираётган қишлоқ меҳнаткашларига чинакам ҳавас қилиб, қишлоқ хўжалик техникумида ўқиб ўз малакасини оширди.

Ўқиш, меҳнат билан ўтган йиллар ичида Имомхўжа ака катта ҳаёт сабоғини олди. Совхоздаги ем-хашак бригадасига узлуксиз ўн йил бошчилик қилди. Ерлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш, бир йилда икки-уч бор озуқа экинлари етиштириш эвазига хўжалик фермасида кўплаб ем-хашак жамғаришга эришди. Озуқанинг мўл-кўллиги, тўйимли бўлиши туфайли ҳар бош сигирдан сут соғиб олиш йил сайин кўпая борди.

Бригада етакчиси Имомхўжа ака Назирхўжаевнинг номи совхоздагина эмас, район меҳнаткашлари ўртасида ҳам тез-тез тилга олинадиган бўлди. Тиниб-тинчимас миришкор деҳқоннинг ҳалол меҳнати уни элга танита борди. Калинин район партия комитети ревизия комиссиясининг аъзоси қилиб сайланди.

Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти 1978 йили Имомхўжа акани хўжаликнинг янги сабзавотчилик бригадасига ўтиб ишлашга таклиф қилди.

— Сенда билим, тажриба етарли. Ишончимизни, албатта оқлайсан. Бригадага аканг Ҳасанхўжа ҳам ёрдам беради, — деди совхоз партия ташкилотининг секретари Андрей Кушкарёв.

Дарвоқе, Ҳасанхўжа унинг катта акаси бўлиб, совхозда бир неча йиллардан бери бригада бошлиғи бўлиб ишлайди. Ҳар йили давлатга турли сабзавот уруғликлари етказиб бериб, хўжаликда донг таратиб келмоқда.

Эртаси куни янги бригадир қуш уйғонмасданоқ далага ошиқди. Ҳосили йиғиштириб олинган далалар сукунатда. Имомхўжа ака экин майдонларини пиёда кезиб чиқди. Қайси майдонга қандай экинлар экишни режалади. Дала шийпони ёнидан шарқираб оқаётган сувда қўлини юваркан, шу шийпон ёнидаги баҳаво майдонга помидор экишни, ундан наридаги 20 гектар ерга арпа аралаш беда уруғи сепса ҳосил мўл бўлишини яна бир бор ўйлади. Кечқурун ўз фикрларини бригада аъзолари билан ўртоқлашди. Хуллас, 1979 йилги ҳосил хирмони бригадирни қониқтирмади. Ишчи кучидан, техникадан самарали фойдалана олишмади. Етиштирилган уруғ таннархи мўлжалдагидан бироз қимматга тушди.

Бригада аъзолари бу йил илгари йўл қўйилган камчиликларни тугатиб, гектар бошига олинадиган уруғлик сабзавот ҳосилини кескин оширишга аҳд қилдилар. Помидорни экиш, парвариш қилишни бутунлай техника зиммасига юклаш учун эрта баҳорда унинг пуштасини 90 сантиметр кенгликда олдилар. 20 гектар майдонга дастлабки помидор кўчатлари трактор билан сифатли қилиб экилди.

Бригаданинг тажрибали механизатори Худойберган Норбоев бу юмушларни бажаришда, айниқса, фидокорлик кўрсатди. 18 йилдан бери совхоз далаларида ишлаб, бой тажриба орттирган бу механизатор эккан кўчатлар тез ўзини тутиб, дуркун ривожланди.

Имомхўжа ака хўжаликнинг тажрибакор деҳқонлари маслаҳатларига амал қилиб, помидорга гектар бошига бир тоннадан минерал ва маҳаллий ўғитлар солдирди ва тўрт марта сифатли ишлов берди. Эгатларга тез-тез шарбат суви оқиздилар. Бегона ўтларнинг ривожланишига йўл қўймай, ниҳолларнинг касалланишига қарши дориладилар. Бундан ташқари 11 гектар майдонга уруғлик укроп, 20 гектар майдонга арпа аралаш беда экилиб, парвариш сифатли давом эттирилди.

Сувчи — экинларни яшнатувчи. Деҳқончиликнинг ҳамма соҳасида, шу жумладан, сабзавотчиликда ҳам сувчилар экинни яшнатиб ҳосилдорликни оширишга катта ҳисса қўшадилар. Шунинг учун ҳам омилкор бригадир сувчилар меҳнатига алоҳида эътибор берди. Уларнинг хизматини доимо рағбатлантирди. Даладаги ишни икки сменада ташкил этиб, ёшларни тажрибали сувчиларга бириктиб қўйди. Ҳозирги кунда Рашид Орифжонов, Хидой Ҳакимов каби илғор сувчилар совхознинг таниқли, тажрибакор сувчилари қаторидан ўрин олдилар.

Помидор ва бошқа сабзавот экинларини ўз меъёрида қондириб суғориш учун улар кечаю кундуз қатъий график асосида ишладилар. Натижада экинлар қониб сув ичиб, саратон иссиғида ҳам ҳосил тугунчаларини тўкиб юбормади.

Бригадир даласида дастлаб помидор пишиб етилди. Сабзавоткорлар 25 июль куни биринчи теримни уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Тайёрлов пунктларига кунига 25—30 тоннадан помидор жўнатилди. Азаматлар 11 иш кунида 350 тоннадан зиёд сифатли помидор узиб, уруғлик учун топширдилар.

Бригада сабзавоткорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 800 тонна уруғлик сабзавот маҳсулотлари етиштиришга сўз берган эдилар. Улар экин майдонларидаги ҳосил чўғини, ички имкониятларни ҳисобга олиб, шу йилнинг ўзида давлатга икки йиллик план ҳисобида, яъни 1600 тоннадан зиёд уруғлик сабзавот етказиб беришга қарор қилдилар.

Сўзи билан иши бир бўлган азамат деҳқонлар ҳар гектар майдондан пландаги 400 ўрнига 800 центнердан помидор, 10 гектар жойдаги укропдан 4 тонна уруғлик, 100 центнердан маккажўхори дони, арпа ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириб, юксак оширилган социалистик мажбуриятларини 7 октябрь кунигача бажаришга ҳаракат қилмоқдалар.

Айни кунларда бригада даласидаги помидор ва бошқа экинлар ҳосили йиғим-терими қизғин давом эттирилмоқда. Сабзавоткорлар кунига 10—15 тоннага етказиб помидор узишгач, гектар бошига 200 килограммдан селитра, бир тоннадан маҳаллий ўғит ҳамда 200 килограммдан суперфосфат солиб суғоришмоқда. Натижада пайкаллардаги помидор гуркираб ўсиб, ҳосил тез етилмоқда.

Бригада аъзолари кечки экинларни ҳам барвақт экиб, парваришни механизмлар воситасида давом эттирмоқдалар. 7 гектар майдондаги петрушка, 6 гектар ердаги кашнич яшнаб турибди. 2 гектар майдондаги кечки карам ҳам мўл ҳосилдан дарак бермоқда.

Машъал бригада деҳқонларининг меҳнатда эришаётган ютуқлари совхознинг барча бригадалари ишчиларини ҳам янада баракали ишлашга ундамоқда. Ў. Калменов, Х. Низомхўжаевлар бошлиқ бригадалар аъзолари ҳам йилни муваффақиятли якунлаш учун илғорлардан намуна олиб меҳнат қилмоқдалар.

Х. ШАРИПОВ,
Калинин районидаги «Бўзсув» совхози.

Бу йилги терим мавсумида Чиноз районидаги Охунбобев номли колхоз механик-ҳайдовчилари пахтазорларга 28 та «зангори кема» олиб чиқадилар. Ҳозир бу терим техникасининг ҳаммаси ишга шай турибди. Суратда: колхоз ремонт устахонасининг мудири Т. Исоқов механик-ҳайдовчи И. Ботиров билан пахта териш машинасини синаб кўраяпти.

В. Сироткин фотоси.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ СПЕКТАКЛЛАРИ

Қўшни Қозоғистон ССРнинг Ж. Шанин номидаги Чимкент область қозоқ драма театрининг бадиий коллективи бир неча кун областимиз қишлоқ меҳнаткашларига гастроль томошаларини кўрсатдилар.

Театр коллективининг «Нонилождан қиз бўлишга мажбурмиз» (С. Жунусов асари) музикали комедияси, айниқса, томошабинларда катта қизиқиш уйғотди. Спектаклда иштирок этган Қозоғистон ССР халқ артистлари Ж. Серикбоева ва А. Абдуллина, республикада хизмат кўрсатган артист Ў. Жумабеков, Т. Есенгалиев, А. Оққулиев, Х. Сазантаева каби истеъдодли актёрлар ижро этган роллар санъат мухлисларига манзур бўлди.

Қардош республика санъаткорлари пойтахт областининг Ўрта Чирчиқ, Бўка, Орджоникидзе, Коммунистик, Оққўрғон ва Пискент районлари дала меҳнаткашлари ҳузурида бўлишиб, ўз санъатларини намойиш этдилар.

Чимкентлик санъаткорларнинг областимиз бўйлаб ўтган гастроллари муваффақиятли бўлди.

Х. ТЕМИРОВ,
Бўка райони.

ҲАР СОҲАДА АКТИВ

Шаҳар Совети ижроия комитети кенгашида саноат, қурилиш ва транспорт бўйича доимий комиссия аъзолари текширишларининг натижалари қараб чиқилди. Кейинги пайтларда саноат ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги бир мунча юксалди. Давлат сифат белгиси билан етказиб берилаётган маҳсулотларнинг тури кўпайди. Бунда корхона ва ташкилотлардаги депутатлар группалари ва илғор халқ вакилларининг ҳам ҳиссаси бор.

Бироқ бундан ҳамма ишларимиз кўнгилдагидек деган хулоса чиқмайди, деб таъкидлашди доимий комиссия аъзолари. Беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида саккизта корхона ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш, тўққизта корхона меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича планларини бажара олмадилар. «Узбекхиммаш», «Чирчиксельмаш» ва 9-ғишт заводлари бошқармаси шулар жумласидандир.

Хўш, муваффақиятга эришишимизга нималар тўсқинлик қилаяпти? Доимий комиссия аъзолари бу саволга ҳам батафсил жавоб бердилар. Уларнинг текширишларида аниқланишича янги ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини оширишга етарли эътибор берилмаяпти. Меҳнат интизомини бузиш ва ишчи кадрлар қўнимсизлиги фактлари мавжуд. Комиссия аъзолари қурилиш ташкилотлари ва транспорт корхоналаридаги бир қатор нуқсонларни ҳам очиб ташладилар.

Кенгашдан сўнг шаҳар ижроия комитети доимий комиссия тайёрлаган масала юзасидан махсус қарор қабул қилди. Унда саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватларини ошириш, меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифатини юксалтириш юзасидан муҳим тадбирлар белгиланди. Тезда тилга олинган коллективларда бир мунча ижобий ўзгаришлар содир бўлиб, план ва социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан дастлабки қадамлар қўйилди...

Дарҳақиқат Чирчиқда Советлар, уларнинг ижроия комитетлари ҳамда доимий комиссияларнинг ташкилотчилик ва ташаббускорлиги ортиб бормоқда. Сессия ва кенгашларга тайёргарлик кўришга доимий активлар кенг жалб этилмоқда. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида социал маданий қурилиш ва ишлаб чиқаришга оид 2255 масала муҳокама этилди. Уларнинг қараб чиқилиши олдидан доимий комиссиялар ва депутатлар группалари текшириш ва рейдлар ўтказишди. Уларнинг составига тажрибали ва илғор мутахассислар киритилганлиги сабабли натижалар салмоқли бўлди. Масалан, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли материаллар комбинати, трансформатор заводи, гўшт комбинати ва бошқа саноат корхоналаридаги қолоқлик сабаблари, салбий фактлар очиб ташланди.

Халқ вакилининг активлигини таъминлаш мақсадида шаҳар Советининг депутати бўлган корхона ва ташкилот раҳбарларининг ҳисоботларини тинглаш ва янги топшириқлар бериш тажрибаси ҳам тобора кенг қўлланилмоқда. Уларнинг фаолиятига баҳо беришда коллективдаги ютуқ ва нуқсонлар, қўлга киритилаётган ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳам ҳисобга олинади.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Ҳозиргача депутатлар шаҳардаги 39 корхона, ташкилот, бўлим ва бошқармалар раҳбарларининг шу хилдаги ҳисоботларини эшитиб, баҳолашди.

Қўлланилаётган форма ва методлар ранг-баранг. Мақсад эса битта — депутат активлигини ошириш. Улар орасидаги характерлиларидан бири ижроия комитет ҳузуридаги ишлаб чиқариш кенгашларидир. Уларда саноат корхонаси, қурилиш ташкилотлари, идораларнинг раҳбарлари, депутатлар группалари ҳамда доимий комиссияларнинг раислари қатнашадилар. Белгиланган кун тартибига мувофиқ аввало раҳбарнинг ўзи меҳнат қилаётган корхона ёки ташкилот фаолияти ҳақидаги доклади тингланади. Кейин алоқадар доимий комиссия аъзолари текширишларининг натижаларини баён этишади. Йиғилганлар чиқишларида меҳнат муваффақиятларидан тортиб, навбатдаги вазифаларгача тўхталиб ўтишади. Ишчи-хизматчиларга яратилаётган шарт-шароитлар, бу соҳадаги камчиликлар рўй-рост кўрсатилади.

Коллективларда социалистик мусобақани тобора кенг қулоч ёйдириш мақсадида ижроия комитетда «Давра столи» атрофида суҳбатлар уюштирилаяпти. Бу учрашувларда пешқадамлар тажрибаси ўрганилиб, омма орасида кенг ёйиш тадбирлари ишлаб чиқилади. Шаҳар Советида маъқулланган «Ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш ҳаракати»да ҳозир корхона ва ташкилотлар ишчи-хизматчиларининг 93 процентдан зиёди иштирок этмоқда. Йиллик топшириқни Октябрь байрамигача бажариш ташаббусининг издошлари кўпайиб бормоқда.

Чирчиқлик халқ вакилларининг ишлари билан танишиш давомида бир мунча камчиликларни ҳам аниқладик. Улар аҳолига савдо ва медицина хизмати кўрсатиш, умумий овқатланиш корхоналари ишини тубдан яхшилаш масалаларини жиддий муҳокама этишмаяпти. Қабул қилинган қарорлар ижроси устидан депутат назорати суст. Аҳолига коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш даражаси ҳам кўнгилдагидек эмас. Айрим хизмат турлари бўйича планлар мунтазам бажарилмаяпти. Кўчалар, кварталлар, айрим ишлаб чиқариш корхоналарининг территориялари санитария талабларига жавоб бермаслиги ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш доимий комиссияси ва депутатлар назаридан четда қолаяпти. Аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтиришнинг муҳим омилларидан саналган бу масалаларга шаҳар Советининг депутатлари қайта-қайта мурожаат этишлари зарур.

Партия ва ҳукуматимиз депутатларнинг халқ хўжалиги турли соҳаларига раҳбарлигини кучайтиришга алоҳида эътибор бермоқда. Уларга бу соҳада катта ҳуқуқлар ва имтиёзлар берилган. Чирчиқ шаҳар советининг депутатлари ҳам улардан кенг фойдаланган ҳолда ўз активликларини янада оширишлари зарур. Қарорлар ижросини ҳамиша назорат қилиб бориш, белгиланган чора-тадбирларнинг муддатида, тўлиғича амалга оширилишига эришиш муҳим вазифалардандир. Сессия ва кенгашларда сифат ва самарадорликни ошириш, илғор тажрибалар ва фан-техника ютуқларини жорий қилиш билан боғлиқ масалалар доимий равишда кўриб борилиши даркор.

Н. ИВАНКИНА,
Ж. РОҲАТОВА,
область ижроия комитетининг инструкторлари.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ МАШИНА

Пахта саноати марказий илмий тадқиқот институти принципиал янги хирмон кўтарадиган машина яратди.

Терим мавсумида республиканинг тайёрлаш пунктларида минглаб хирмонлар кўтарилади ва бу хирмонлардаги пахта узоқ вақт сақланади. Хирмон кўтариш иши мураккаб бўлиб, у энг тажрибали моҳир ишчиларга ишониб топширилади. Шу вақтгача хирмонлар қўлда кўтарилиб келинди, улардаги шамоллатувчи каваклар ҳам қўл билан очиларди.

Техника фанлари кандидати Г. А. Тихомиров раҳбарлигидаги коллектив хирмон кўтаришни батамом механизациялашга имкон берувчи агрегатни ишлаб чиқди. Ўзи юрадиган шассига узунлиги 14 метр, эни 7 метр ва бўйи 7,5 метр келадиган металл каркас ўрнатилади. Каркас пахта узатадиган ва уни шиббалайдиган, вентиляция тоннеллари (шамоллатувчи каваклар) очадиган махсус механизмлар билан таъминланган. Каркас шу майдон узра силжиётиб, ортида тайёр хирмон қолдиради, айни пайтда уни брезент билан ёпиб ҳам кетади. Хирмон кўтарувчи машина бир соатда 20 тонна пахта шиббалайди.

Янги машинанинг тажриба намунаси шу мавсумда Тошкент областидаги Ўртасарой тайёрлаш пунктида ишлайди.

●

УЛКАН КРАН

«Главташкентстрой» бинокорлари хизматига келган кўтарувчи механизм республикада энг кучлиси бўлади. Бу кран 16 метр йўл платформасида келганлиги ҳам катталигини кўрсатиб турибди. Кран 10 танналик конструкцияларни 50 метр баландликка кўтариб бера олади. Бу пўлат баҳодир пойтахтнинг баланд биноларини қуришда ишлатилади.

Механизм «Гипросельхоз» институтининг 16 қаватли корпуси қурилаётган Янги Ўзбекистон кўчасидаги қурилиш майдонида иш бошлайди.

Йил охиригача «Главташкентстрой» яна битта шундай кран олади. У Юнус-обод уй-жой массивида ишлайди. Бу ерда бинокорлар баланд уй-жой қуришга киришмоқчилар.

●

«РАЗМЕРСИЗ» БУНКЕР

Терим машинасининг бункери аввалги ҳолида қолган бўлсада, ярим тонна кўпроқ пахта сиғдирадиган бўлди.

Махсус гидравлик қурилма — пахта зичлагич бункер сиғимини оширишга ёрдам берди. Улар автомобилнинг олд ойнасидаги «дворник» чўткалар сингари ишлайди. Гидроцилиндр чайқаладиган вертикал стойкаларни ҳаракатга келтиради. Бу стойкаларга бир қатор горизонталь парраклар шарнирли қилиб бириктирилган. Мана шу парраклар бункердаги пахтани шиббалайди.

Пахтачилик учун машиналар ясаш билан шуғулланувчи ихтисослаштирилган бош конструкторлик бюросида яратилган гидравлик шиббалагичи бўлган терим машиналари шу йил «Ташсельмаш» заводининг конвейеридан тушади.

О. ЭГАМБЕРДИЕВ,
ЎзТАГ мухбири.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

ТОШКЕНТ экскаватор заводи коллективи ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида зарбдор меҳнат қилиб, зиммадаги планларни ошириб адо этмоқда. Корхонада съездолди мусобақасида юзлаб ишлаб чиқариш зарбдорлари қатнашиб, кунлик ва ойлик нормаларини бир ярим-икки бараварга етказиб адо этишмоқда. Суратда: бош йиғув цехининг пешқадам ишчилари Р. Ҳамроқулов, Б. Хусанов ва П. Фармаков иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

СЕНТЯБРГА СОВҒА

Областимиздаги энг йирик мактаб биноси ҳозир Чирчиқ шаҳрида қурилмоқда. У 1568 ўқувчига мўлжалланган. 160-қурилиш трестининг бинокорлари бу қурилишни янги ўқув йилигача тамомлаш мажбуриятини олишган. Шу кунларда пардозлаш ишлари ниҳоясига етяпти. Теварак-атроф ободонлаштириляпти.

Сентябрда бошқа шаҳар ва районларда ҳам шундай йирик мактаблар ўқувчиларга совға қилинади. Бўка райони марказида, Ғалаба районидаги Мингчинор посёлкасида, Ангрен шаҳрида ҳар бири 1176 ўринли мактаблар кўкка бўй чўзмоқда. Умуман янги ўқув йили бошлангунча областимизда салкам 19 минг ўринли мактаблар фойдаланишга топширилади.

М. ЗАРИПОВ.

ЖУРНАЛ — ҚИШЛОҚ МЕҲНАТЧИЛАРИГА

Партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг ундан кейинги Пленумлари қарорларини муваффақиятли амалга ошираётган Совет Ўзбекистонининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари ўнинчи беш йилликнинг охирги марраси сари ишонч билан бормоқдалар. Беш йиллик давомида деҳқонлар ва чорвадорлар эришган зафарлар, аграр секторни юксалтиришда мавжуд резервлардан қандай фойдаланилгани, партия, қишлоқ хўжалиги олдига қўйган проблемаларни ҳал этишга олимлар қўшган ҳисса — ана шу масалаларнинг барчаси **«Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги»** журнали саҳифаларида кенг ва батафсил ёритиляпти.

Журналда илғор тажриба пропагандасига катта эътибор берилади. Унинг саҳифаларида пахтадан юқори ҳосил олиш усталари, механизаторлар, сутчилик комплексларининг операторлари, чўпонлар ва молбоқарлар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши мутахассислари ва раҳбарлари ўз мақолалари билан мунтазам чиқиб туришади. Бу мақолаларда улар ўз маҳоратлари сирини очиб беришади, меҳнатда қандай қилиб юксак натижаларга эришаётганликлари ҳақида ҳикоя қилишади, тўплаган тажрибаларини бошқа хўжаликларда такрорлаш йўллари ва имкониятларини кўрсатиб беришади.

Журналнинг 1980 йил биринчи сонида Ўзбекистон районидаги Фрунзе номли совхознинг бош агрономи М. Мираҳмедов хўжаликда ерлардан бутун йил бўйи фойдаланиш тажрибасини ўртоқлашди. Инженер-механик А. Хамроев эса молхоналарни тозалашни механизациялаш усули тўғрисидаги мақоласи билан қатнашди. Журналнинг кейинги сонида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном Б. Шарипов «Пилла етиштиришни кўпайтириш учун» мақоласида ипак қурти боқишнинг самарали усулларини кўрсатиб берди. Олтинкўл районидаги «1 Май» колхозининг раиси Қ. Маҳкамов ва Оҳангарон районидаги «Ангрен» совхозининг бош чўпони М. Холтўраев чорвачиликда қандай қилиб юксак кўрсаткичларга эришаётганликларини баён қилишган. Журналнинг 1980 йил 5-сонида «Мазмунли умр» сарлавҳали корреспонденция босилди. Унда автор Н. Шполянская журналхонларни беш йилликнинг янги қаҳрамони — Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Сулаймонов билан таништиради. Шу сондан бошлаб «Беш йилликнинг янги қаҳрамонлари ҳақида ҳикоялар» рубрикаси журналдан мунтазам ўрин олди.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими ва республика Фанлар академияси илмий тадқиқот институтлари олимларининг журнал билан ҳамкорлиги айниқса баракали бўлмоқда. Сўнгги йилларда журнал саҳифаларида суғориладиган деҳқончилик зонасида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини — пахтачилик, ғаллачилик, мева-сабзавотчилик ва чорвачиликни, механизациялаш, химиялаштириш, ирригация ва механизацияни ривожлантиришга доир кўпгина мақолалар босилди.

Журнал ўқувчилари партия ва хўжалик органлари раҳбарларининг мақолаларидан кўп нарсаларни билиб олишди. Уларда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча бўғинларида самарадорлик ва юқори иш сифатига эришиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқаришни интенсив усулларда олиб бориш, фан-техника тараққиёти самараларидан оқилона фойдаланиш, планлаштириш ва экономикани бошқаришни такомиллаштириш, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш, топширилган иш учун шахсий масъулиятни ҳис этиш масалалари кўтарилган.

Келгуси йилда журнал ўз ўқувчиларига республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошириш борасида эришган зафарлари. Коммунистик партиямиз XXVI съезди кун тартибига қўядиган улуғвор вазифаларни бажаришга сафарбар этувчи материалларни эълон қилади. Олимлар, партия ва хўжалик органлари раҳбарлари, деҳқончилик, чорвачилик мутахассислари ҳамда ишлаб чиқариш илғорларининг чиқишларига кенг ўрин берилади. Уларнинг мақолалари ва редакция «Соҳибкорлар даврасида» қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини тағин ҳам мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришнинг интенсив омилларига эътиборни кучайтириш, пахта, айниқса унинг ингичка толали навини етиштиришни янада кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, деҳқончилик ва чорвачиликни механизациялаш даражасини муттасил ошириш, чорвачилик комплекслари қурилиши, ғалла, сабзавот, мева, узум, полиз ва бошқа маҳсулотлар етиштириш каби муҳим масалаларга бағишланади.

Журнал қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига, олимлар, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларига, қишлоқ хўжалик олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртлари ўқитувчилари, студентларига, сув ва ўрмон хўжаликлари ҳамда ижтимоий ишлаб чиқаришнинг бошқа тармоқлари ходимларига мўлжалланган. 1981 йилда журнал сонларини мунтазам олиб туриш учун унга ўз вақтида обуна бўлиш зарур. Обуна «Союзпечать» агентлигининг барча бўлимларида қабул қилинади.

Обуна бўлиш корхона ва ташкилотлар учун шу йил 1 августдан бошланди, аҳолидан обуна қабул қилиш эса 1 сентябрдан бошланади. Журналнинг обуна баҳоси бир йилга — 3 сўм 60 тийин. Алоҳида сонининг баҳоси — 30 тийин.

П. КОМИРЕНКО,
«Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журнали бош муҳаррирининг ўринбосари.

Бизнинг ахборот

ДАЛАДА ХИЗМАТ

Ўрта Чирчиқ район пахтакорлари маиший хизмат кўрсатиш комбинати коллективи ишидан мамнун бўлишяпти. Комбинат усталари график бўйича дала шийпонларига чиқиб, бевосита пахтакорларга хизмат кўрсатишяпти.

Районда 18 та маиший хизмат кўрсатиш пункти ташкил қилинган. Уларда 300 киши ишлаяпти. Яқинда Акмал Икромов номли, «Коммунизм» колхозларида ҳам комплекс хизмат кўрсатиш пунктлари ташкил қилинди.

Чирчиқдаги «Лола» фабрикасининг кўчма устахонаси ҳам Ўрта Чирчиқ районида бўлди. Сафар давомида пахтакорлардан якка буюртмалар қабул қилинди. Далада хизмат кўрсатиш пахтакорлар вақтини иқтисод қилишга ёрдам беряпти.

●

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНАЯПТИ

Ангрен шаҳри саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ишчилари ва Бўка райони қишлоқ меҳнаткашлари ўртасидаги ҳамкорлик йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораяпти. Шаҳарликлар район колхоз ва совхозларига катта оталиқ ёрдами кўрсатишмоқда. Ўнинчи беш йиллик бошидан бери уларнинг қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатган ёрдамлари 2 миллион сўмликдан ошиб кетди. Ишчилар ҳиммати билан хўжаликларда дала шийпонлари, ўғитлар учун омборлар қурилди. Чорвачилик фермалари, маданий-маиший муассасалар ремонт қилиб берилди.

Ангренликлар район меҳнаткашларига ем-хашак жамғаришда ҳам катта оталиқ ёрдами кўрсатишмоқда. Улар фақат шу йилнинг ўзида чорвачилик фермалари учун бир нечта озуқа цехлари, силос ва сенаж чуқурлари, дала шийпонлари қурадилар.

Ўз навбатида бўкаликлар шаҳарликлар дастурхонига ноз-неъматлар тортиқ қилишмоқда. Улар ҳозиргача Ангрендаги савдо тармоқларига 700 тоннадан кўпроқ мева, узум, сабзавот, полиз маҳсулотлари етказиб беришди.

●

САМОЛЁТДА — КИНОТЕАТР

Чирчиқдаги «Антошка» кинотеатри шаҳар кичкинтойларининг энг севимли жойларига айланган. Бу кинотеатр хизматини ўтаб бўлган «АН» юк самолётига жойлашган.

Самолётни кинотеатрга айлантириш учун уни қайта жиҳозлашга тўғри келди. Учувчи кабинасига киноаппаратлар, самолёт орқа томонида эса экран ўрнатилган.

Бу ғаройиб кинотеатрда 94 томошабин жойлашади. «Антошка» кинотеатрида фильмлар томоша қилишни хоҳловчилар жуда кўп. Шунинг учун киносеанслар кўпайтирилаяпти.

М. ЗАРИПОВ.

Денгиз сатҳидан 4400 метр баландликда бўлган бу базага фақат вертолётлар ёрдамида кўтарилиш мумкин. Абрамов музлигининг Заалая чўққисида мана 15 йилдирки одамлар яшашади, меҳнат қилишади. Ўрта Осиё гидрометеорология илмий тадқиқот институтининг гляциология экспедициясининг экспериментал дала базаси ишчи-хизматчилари бу ерда қорнинг қалинлиги, музнинг кўчиш эҳтимоли ва бошқалар ҳақида маълумотлар тўплашади. Улар тўплаган маълумотлар кўпгина социалистик мамлакатлар олимларини ҳам қизиқтиради.

Суратларда: об-ҳаво қандай бўлишидан қатъий назар ҳар тонг базадан олимлар музликни тадқиқот қилиш учун юқорига кўтариладилар. Муз ғори. Кўксув дарёси ана шу ердан бошланади.

А. Горокрик фотолари. (ЎзТАГ).

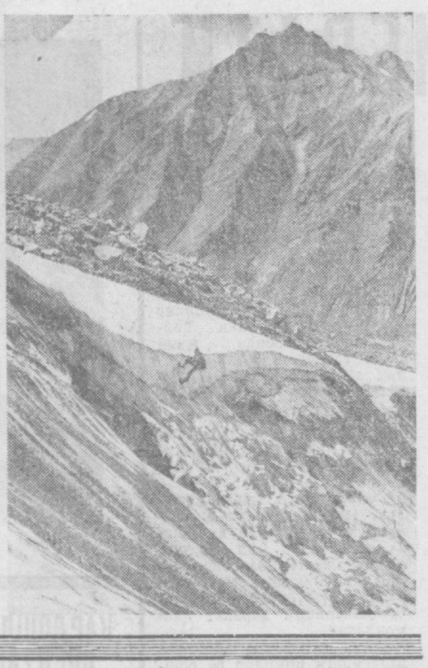

Дунё овози — чет эл хабарлари

ҲАРБИЙ АРАЛАШУВГА ҲОЗИРЛИК КЎРМОҚДАЛАР

ВАШИНГТОН, 26 август. (ТАСС). Қўшма Штатлар Эроннинг ишларига ҳарбий йўл билан аралашишга тайёргарлик ишларини жадаллаштирмоқда. «Вашингтон пост» газетасининг хабар қилишича, Картер маъмурияти Мисрнинг Рас-Банас ҳарбий ҳаво базасини Пентагон тутаётган «тез ҳаракат қилиш кучлари» учун қулай майдонга айлантириш мақсадида уни модернизация қилиш учун 400 миллион доллар сарфламоқчи бўлиб турибди.

АҚШнинг ҳарбий маҳкамасида ишлаб чиқилган режаларга кўра, Рас-Банас базаси Американинг «В-52» стратегик бомбардимончи самолётларини, «СР-71» типидаги жосус самолётларни, шунингдек баҳайбат ҳарбий транспорт самолётларини қабул қила олади. Бу базада Америка қўшинлари дивизияси, яъни мадад берувчи кучлардан ташқари тахминан 18 минг ҳарбий хизматчи жойлаштирилади.

Президент Картер Миср президенти Садатнинг Пентагон ишлаб чиққан режаларни қўллаб-қувватлашига «жуда умид боғлаётганини» «Вашингтон пост» газетаси алоҳида таъкидлайди.

Шу муносабат билан обзорчилар ҳақиқатда гап бир оккупацияни иккинчиси билан алмаштириш тўғрисида бораётганини тушунтириб бермоқдалар. Агар илгари Исроил араб ерларини, шу жумладан, Мисрга қарашли ерларни ҳам оккупация қилиб олган бўлса, бунга энди унинг ўрнини Кэмп-Дэвид битимига таяниб Қўшма Штатлар эгалламоқда. Аммо сиёсатнинг моҳияти эскилигича — мана шу стратегик жиҳатдан муҳим районда Америка қуролли кучларини ҳар қандай шаклда мустаҳкамлаб олишдан иборат бўлиб қолмоқда.

Рас-Банас — ҳозир Вашингтон шу районда шошапиша тузаётган ҳарбий базаларнинг жуда катта тармоғидаги бир база, холос. «Вашингтон пост» газетасининг хабар қилишича, Пентагон режаларида Исроил, Уммон, Сомали, Кения, Диего-Гарсия ороллари территориясидан фойдаланишга ҳам муҳим ўрин берилмоқда. Ҳозиргача мавжуд бўлган базаларни модернизациялашга, шунингдек янги базаларни вужудга келтиришга Вашингтон миллиардлаб доллар маблағ ажратмоқчи бўлиб турганини Америка матбуоти эътироф қилмоқда. Жумладан, Пентагоннинг зарбдор мушти бўлмиш «тез ҳаракат қилиш кучлари»нинг таянч пункти бўлиб қоладиган Диего-Гарсиядаги базаларни такомиллаштиришнинг ўзигагина бир миллиард доллар ажратилди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

НЬЮ-ЙОРК. БМТнинг штаб-квартирасида БМТ Бош ассамблеясининг иқтисодий масалаларга бағишланган махсус сессияси ўтказилиши муносабати билан Кампучия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Хун Сеннинг Бош ассамблея раиси ва БМТ Бош секретари номига йўллаган телеграммаси бу ерда махсус сессиянинг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди. «Кампучия халқ-революцион кенгаши, — деб таъкидлаб ўтилади ҳужжатда, Кампучиянинг барча ички ва ташқи ишларини тўла-тўкис бошқариб келмоқда ва Кампучия халқининг бирдан-бир чинакам ва қонуний вакилидир». Шу муносабат билан, дейилади программада, «Кампучияга доир бўлган ва Кампучия халқ-революцион кенгаши вакилининг иштирокисиз ўтказиладиган ҳар қандай муҳокама, ҳар қандай резолюция ёки таклиф бекор деб ҳисобланади».

ҚОҲИРА. Шаржа князлигида чоп этиладиган «Ал-Ҳалиж» газетаси ўз территорияларида Америка ҳарбийларига ҳарбий базалар ажратиб бераётган баъзи араб ва Африка мамлакатларининг сиёсатини кескин қоралади.

Бу мамлакатларнинг хатти-ҳаракатлари, деб таъкидлайди газета, араб халқларига нисбатан душманчилик ҳуружи бўлиб, уларнинг хавфсизлигига зарар етказади.

(ТАСС, 26 август).

САЛЬВАДОРДАГИ ВАЗИЯТ

САН-ХОСЕ, 26 август. (ТАСС). Сальвадор хунтаси халққа қарши репрессияларни кучайтириш йўлида янги қадам қўйди — хунта касаба союзларига қаттиқ ҳужум бошлади. Хунта меҳнаткашларнинг забастовкаларда ёппасига иштирок қилганлиги учун қасос олиш мақсадида касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари ва активларини қувғин қилмоқда. Давлат электр компанияси ишчиларининг яқинда ўтказилган стачкасида қатнашганлиги учун юздан ортиқ киши қамоққа олинди. Забастовканинг 17 раҳбари 100 минг давлат хизматчисини ҳарбий хизматга сафарбар қилиш тўғрисидаги қонунга мувофиқ тез орада ҳарбий трибуналда суд — сўроқ қилинажаги тўғрисида илгари хабар берилган эди.

Сафарбарлик тўғрисидаги қонунга мувофиқ чексиз ваколатларга эга бўлган мудофаа министри полковник Гарсиа келгусида забастовкалар бўлишига йўл қўймаслик учун уриниб, радио орқали бундай деди: ҳар қандай сабаб билан ишга чиқмаган кишига тўрт йиллик турма жазоси берилади.

Хунта «тартиб» ўрнатиш учун неча минглаб солдатларни пойтахтга тўплади. Армия, полиция ва ўта ўнг босқичларнинг бебошлиги натижасида ўтган кунларда камида 20 киши ўлдирилди.

Христиан-демократик партиядан ҳукмрон хунтанинг аъзоси бўлган Антонио Моралес Эрлих Коста-Рика радиосининг мухбири билан суҳбатда хунта фақат шу йўл билангина, яъни террорни кучайтириш йўли билангина оппозицияга қарши кураш олиб боришга умид боғлайди, деб тан олди.

Қўзғолончилар Сан-Сальвадор яқинида ўтказилган операция вақтида Америка маслаҳатчиси ўлдирилганлиги маълум бўлиб қолди. АҚШ элчихонаси дарҳол бу фактни рад этди.

ИРҚЧИЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИК

ЖЕНЕВА, 26 август. (ТАСС). Швейцария банкларининг корпорациялари фойда кетидан қувиб, Жанубий Африка Республикасидаги апартеид режими билан фаол ҳамкорлик қилмоқда, деб уқтирилади жаҳон черковлар кенгашининг бу ерда эълон қилинган маълумотномасида.

Претория Швейцария банкларининг молиявий мададидан фойдаланиб, ядровий аслахаҳона яратмоқда, деб таъкидланади ҳужжатда. Ирқчи режим Жанубий Африка Республикасида қазиб олинаётган олтиннинг учдан икки қисмини Швейцария банклари орқали сотмоқда. Бу — капиталистик мамлакатларда бозорга чиқариб сотилаётган олтин запасининг ярмига тўғри келади.

Кейинги ўн йилнинг ўзидагина, деб таъкидланади ҳужжатда, Швейцария банклари Преториянинг ирқчи режимига жами 1,6 миллиард доллар миқдорда 45 марта қарз берди.

Сальвадорда ҳукмрон бўлиб турган реакцион ҳарбийлар ва ўнг кучларнинг жазо отрядлари мамлакатдаги демократия ва ватанпарвар кучларга қарши террор ва репрессияларни кучайтирмоқдалар. Суратда: реакция қурбонларидан бири.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

Спорт

ФИНАЛЧИЛАР МАЪЛУМ

Шахмат бўйича жаҳон чемпиони унвонига даъвогарлик қилаётган Роберт Хюбнер Италияда венгриялик Лайош Портиш билан бўлган учрашувда 6,5:4,5 ҳисобида устун келиб, финалга чиқди.

Шундай қилиб финалда Хюбнер Корчной билан учрашадиган бўлди. Бу икки шахматчи баҳсида ғолиб келган томон жаҳон чемпиони Анатолий Карповга рўбарў бўлади.

●

«СОҲИБКОР» УЧЛИКНИ МЎЛЖАЛЛАМОҚДА

Ўтган мавсум республика чемпионати мусобақаларида ғолиб келиб, мамлакат чемпионати иккинчи лигасига йўлланма олган Халқободнинг «Соҳибкор» футболчилари кучлилар сафида ҳам яхши ўйин кўрсатиб, мухлисларни қувонтирмоқда. Жадвалда тобора юқорига одимлаётган «Соҳибкор» охирги уч ўйинда 6 очко тўплади. Ана шу уч учрашувда халқободлик футболчилар рақиблар дарвозасига 13 та тўп киритдилар. Бирорта ҳам команда бундай натижага эриша олмади. Тошкентнинг «Старт» коллективи эса 6 имкониятдан беш очко тўплаб, уч ўйинда рақиблар дарвозасига ўнта тўп киритди.

Командаларнинг бугунгача бўлган турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Т.	О.
«Динамо»	25	57-22	41
«Нефтяник»	28	57-25	40
«Хива»	29	48-34	37
«Старт»	28	46-24	36
«Соҳибкор»	28	41-32	34
«Шаҳрихончи»	28	43-29	33
«Зарафшон»	27	38-23	33
«Хоразм»	29	34-31	32
«Автомобилист»	28	34-26	29
«Янгиер»	28	32-25	28
«Наримоновчи»	29	25-33	27
«Хўжанд»	28	33-41	24
«Ёшлик»	28	28-29	24
«Ҳисор»	28	33-48	23
«Пахтачи»	28	32-37	23
«Каршистрой»	28	27-40	21
«Амударё»	29	24-59	18
«Пахтакор»	27	27-60	16
«Бухоро»	29	23-64	13

●

ТЎРТ КУМУШ ВА БИР БРОНЗА

Волгоград шаҳрида ўсмирлар ва қизлар ўртасида сузиш бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ биринчилиги ниҳоясига етди. Мусобақанинг якунловчи кунида тошкентлик Зулфия Саҳобиддинова 100 метрга брасс усулида сузишда марраға 1 минут 16,7 секундда етиб келиб, кумуш совриндор бўлди. Республикамиз спортчилари чемпионатда жами 4 та кумуш ва битта бронза медалини қўлга киритиб, 37 команда баҳсида 17-ўринни олишди.

●

ОЛИЙ ЛИГАНИ КЎЗЛАБ

Шашка бўйича СССР кубоги мусобақаларининг биринчи группасида қатнашаётган республикамиз вакиллари барча учрашувларда ғалабага эришдилар. Улар Қозоғистон командасини 5,5:3,5, арманистонликларни 5:3, Туркманистон шашкачиларини 8:0 ва Қирғизистон командасини 5:3 ҳисобида енгиб, группада пешқадамлик қилишмоқда. Мусобақа низомига кўра группада биринчи ўринни олган коллектив келаси йил олий лигада қатнашади.

Реклама ва эълонлар

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

(Т. Шевченко кўчаси, 28-уй)

Троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсантларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади. Сўнгра ҳайдовчилар трамвай-троллейбуслардан бепул фойдаланадилар. Бошқа шаҳарлик курсантлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади. Депо ишчилари формали кийим-бош билан (50 процент иш ҳақи тўланади) таъминланадилар.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

30-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980-81 ўқув йилига

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг профилдаги сартарошлар, кенг профилдаги фотографлар, кенг профилдаги ошпазлар ва сотувчилар, якка буюртма тикувчилар, қандолатчилар, маиший хизмат кўрсатиш техникаси бўйича усталар.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга қабул қилинганлар стипендия билан таъминланади.

Ўқиш муддати — 1—1,5—3 йил.

Кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан қўшиб топширилади: маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, соғлиғи ҳақида справка, турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 4 дона фотосурат (3х4 см.).

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, 1/2-Қорақамиш массиви (42, 43. 43 «э»-автобуслар, 27-трамвайларнинг «Мактаб» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи базасидаги

ТОШКЕНТ ШАҲАР 176-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

автослесарь (электрокара ҳайдовчиси ихтисоси билан). Ўқишни битиргач ҳайдовчилик гувоҳномаси берилади. Ётоқхона берилмайди; **электромеханик, электр-газ пайвандчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, техника контроли бўлими контролёри.** Фақат қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 3 йил; **универсал фрезерчи.** Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил; **силлиқловчи.** Ўқиш муддати — 1 йил. Стипендия тўланади; **электр кўприкли кранларнинг машинисти.** Ўқиш муддати 1 ва 3 йил. Асосан қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати 1 йиллик группаларда стипендия тўланади; **пресслаш ускуналари оператори** (прессчи). Ўқиш муддати — 1 йил. Стипендия тўланади; **сиковчи-тракторчи** (механика-йиғув ишлари слесари малакаси билан — ўқишни битиргач ҳайдовчилик гувоҳномаси берилади). Ўқиш муддати — 1 йил; **темирчи.** Ўқиш муддати — 1 йил. Стипендия тўланади: **электр пайвандчи.** Ўқиш муддати — 1 йил; **универсал токарь.** Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил; **дурадгор.** Ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртини битирганлар тўлиқ ўрта маълумот ва ихтисос тўғрисида диплом оладилар ҳамда олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-бош, махсус иш кийими, эҳтиёжи бўлганлар секция типидаги ётоқхона билан таъминланадилар. Ўқиш даврида ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикасидаги иш ҳақининг бир қисми берилади.

Билим юртида яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, устахоналар, спорт зали, бассейн бор. 6 тўгарак ва 11 спорт секцияси ишлайди. Эстрада, духовой ва миллий ансамбллар бор. Ёзги каникул даврида дам олиш учун Чорвоқ сув омбори районида спорт-соғломлаштириш лагери мавжуд.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, автобиография, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида ҳужжат, турар-жойидан, ота-онасининг иш жойидан ва 286-формадаги медицина справкалари, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат, характеристика.

Аризалар соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700117, Тошкент шаҳри, 1-Ташавтомаш массиви.

ЁНҒИНГА САБАБЧИ БЎЛМАНГ

Табиат бойликларини авайлаб-асраш, уни кўз қорачиғидек сақлаш барчанинг муқаддас вазифасидир. Шундай экан, биз ҳамиша арзимас сабаблар билан унга зарар етказмаслик чора-тадбирларини кўришимиз керак. Айниқса, тоғ ён бағирларида, ўрмонзорларда катта ёнғин бўлишига йўл қўймаслик лозим.

Маълумки, ёз ва куз ойларида ёнғин эҳтимоли ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ бўлади. Чунки, бу вақтда об-ҳаво ҳароратининг кескин кўтарилиши натижасида ердаги ўт-ўланлар қовжираб, хас-чўплар қурийди. Бемаврид ерга тушган учқун бундай шароитда тез аланга олиб кетиши мумкин.

Бу хилдаги ёнғинлар узоқ давом этиши ва жуда катта зарар етказиши билан хавфлидир. Энг ёмони шундаки, табиат қўйнида бошланган ёнғиндан жуда кеч яъни у катта майдонни ишғол қилиб бўлганидан кейингина хабар топилади. Одатда уни ўчириш учун анча вақт талаб қилинади.

Ўтган икки йил давомида биргина Бўстонлиқ райони территориясида бир неча марта ана шундай ёнғин келиб чиқди. Бундай офатнинг бири Калинин номли колхозда бўлиб ўтди. Ўчирилмаган сигаретанинг қолдиғи қуруқ хашакка ташланиши натижасида аланга олган олов 23 соатдан кейин ўчирилди. Ўт ўчирувчилар ёрдамга келишмаганида колхоз территорисидаги «Мир» пионер лагери ҳам хавф остида қоларди. Бундай кўнгилсиз воқеалар Оҳангарон, Чиноз, Бўка районларида ҳам бўлиб ўтди.

Катта моддий зарар етказаётган бу хилдаги ёнғинлар сабаби атрофлича таҳлил қилинганида, энг аввало ўзимизнинг лоқайдлигимиз ва бепарволигимиз яққол аён бўлади.

Ёзнинг иссиқ кунларида кўпчилик оилалар ўз енгил автомашиналарида ҳордиқ чиқариш учун тоғ-ён бағирларига, ўрмонзорларга йўл олишади. Соя-салқин жойни топиб, қозон осадилар. Овқат пиширишади. Вақтларини хушчақчақ ўтказиш пайидан бўладилар. Лекин, кун қорайиб ўз уйларига йўл олаётганларида ўчоқ ичидаги оловни ўчиришга эринчоқлик қилишади.

Тунда бошланган шамол чўғни алангалантиради. Учқунни жойидан қўзғатади. Қуруқ хашакка тушган учқун алангаланиб ён атрофга тез тарқалиши турган гап. Ўрмонга ўт тушганда ҳўлу-қуруқ баравар ёниши ҳаммага аён. Шундай экан, табиат қўйнига дам олиш учун бораётганлар ана шундай кўнгилсиз воқеаларнинг сабабчиси бўлиб қолмасликлари керак. Бунинг учун кишида озроқ эътибор ва табиатга муҳаббат бўлса, бас.

Кейинги йилларда область колхоз ва совхозларида ҳашаги ўриб-йиғиб олинган майдонларга ўт қўйиб ёндириш одат тусига кириб бораётир. Бундай сунъий ёнғинлар бевосита хўжалик раҳбарларининг кўрсатмалари билан амалга оширилади. Мақсад ҳайдаладиган ернинг тупроқ унумдорлигини ошириш.

Эҳтимол ишни бу қабилда ташкил этиш агротехник нуқтаи назаридан тўғридир. Лекин, бу ҳақда албатта давлат ёнғин назорати органлари билан олдиндан келишиб олиш керак.

Баъзида ана шундай тадбирлар ёмон оқибатларга ҳам олиб келиши мумкин. Олов шамол таъсирида ҳосили ўриб-йиғиб олинган майдондан чиқиб, бошқа пайкалларга ҳам ўтиб кетиши мумкин.

Шу йилнинг 20 июль куни Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг ғалла ҳосили ўриб-йиғиб олинган майдонига ўт ўчириш органларини хабардор қилмай олов қўйиб юборилди. Ёнғин чиққан районга Оҳангарон ва Ўрта Чирчиқ районларидан, Олмалиқ шаҳридан ўт ўчириш машиналари зудлик билан етиб келишди. Бундай оворагарчиликни хўжалик раҳбарларининг масъулиятсизлиги оқибати деб баҳолаш мумкин. Ана шундай ҳодисалар Бўстонлиқ, Паркент ва Коммунистик районларида ҳам бўлиб ўтди.

Кўнгилсиз воқеаларнинг рўй бермаслиги учун ҳамма жойда ёнғин эҳтиётсизлиги қонун қоидаларига қатъий риоя қилиш талаб қилинади.

В. ЛУКИН,
область ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бўлимининг бошлиғи, ички хизмат полковниги.

ҲАР ТЎҒРИДА

КИЧИК ЁШЛИ ТОВЛАМАЧИЛАР

«35000 марка чўзасиз, — ё магазинингизнинг кули кўкка совурилади!» Ғарбий Германиянинг Штутгарт шаҳрида яшовчи бир савдогар мана шундай мазмунда хат олди. Хат автори, 12 ёшли мактаб ўқувчиси бўлиб чиқди.

— Ўн йил муқаддам ГФРда ўсмирлар томонидан қилинадиган жиноятлар рўйхатида товламачилик умуман йўқ эди, — дейди ўсмирлар ишлари шаҳар бўлими мудири Бигида Рапп. — Криминалист ва психологларнинг тахминича бугунги кунда бундай шантажларнинг кўпайиб кетиши теле ва киноэкранларда детективларнинг кўплаб кўрсатилишидандир. Мана бунинг натижаси: Гамбурглик 7 ёшли Хейке ва 8 ёшли Торстен исмли болалар 79 ёшли кампирга телефон қилиб, агар ҳаёти учун пул тўламаса ўлдирилишини айтиб, холи жонига қўйишмади.

Роттебургда ўн икки ёшли икки ўқувчи ўз ўқитувчисига қуйидаги мазмунда хат юборишган: «600 марка — йўқса қизингиз хавф остида».

Дарҳақиқат, ГФРда мактабдаги таълим-тарбиядан кўра телепремьераларнинг таъсири кучлироқ бўлиб чиқмоқда.

[АПН].

Телевидение

28 АВГУСТ,

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Оқ бим, қора қулоқ. Бадиий фильм, 2-серия. 11.30 — Горнчилар, қардасиз! 12.00 — В. Моцарт. 22-квартет. 12.25 — ва 15.00— Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Шахмат мактаби. 16.25 — Ҳайвонларни ўргатувчилар. Бадиий фильм. 4—5-сериялар. 17.15— Янги ўқув йилининг бошланишига. 17.45 — Фан ва техника. 17.55 — Футбол. Венгрия — СССР. Танаффусда — дунё воқеалари. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.15 — Концерт. Танаффусда — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.55 — Телевизион новеллалар театри. 12.40 — Кашф этилмаган ороллар. Бадиий фильм. 13.45 — Замондос. 18.15 — Болалар учун концерт. 18.45 — Ўзбекистон гигиенистлари, санитария врачлари, эпидемиологлари, микробиологлари ва инфекционистларининг IV съездига. 19.15 — Янги ўқув йили бошланишига. 19.30—Ахборот. 19.45 Салом Қозоғистон. 20.36 — Ахборот. 20.50—Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ меҳнаткашлари съездолди вахтасида. 22.30 — Н. Мамедова куйлайди.

83-БЎКА КОЛХОЗЛАРАРО КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КОЛОННАГА

ғишт терувчилар, дурадгорлар, сувоқчилар, бўёқчилар, пайвандчилар, электриклар, транспорт тракторларнинг ҳайдовчилари, бульдозерчилар, камида 3 йиллик иш стажи бўлган ҳайдовчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи: ишбай ишлайдиганларга ишбай-мукофотли, вақтбай ишлайдиганларга вақтбай-мукофотли, ишнинг кўчма характери учун 20 процент қўшимча ҳақ тўланади.

Оилалилар шинам уй-жой билан, ёлғизлар эса ётоқхона билан таъминланадилар. Болалар боғчаси бор.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Бўка райони, Магистральная кўчаси.

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334803, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325773; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02173. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1676. 12